

ZOŠE NY

DVOJMESAČNÍK OBCE PALÁRIKOVO

ROČNÍK X. ČÍSLO 4 18. SEPTEMBER 2008 CENA 10,- Sk

OSLAVY 760. VÝROČIA PRVEJ PÍŠOMNEJ ZMIENKY O OBCE A 60. VÝROČIA PREMENOVANIA OBCE SLOVENSKÝ MEDER NA PALÁRIKOVO

Tento rok si pripomínáme veľmi významné historické udalosti v dejinách našej obce, ktoré sme dôstojne oslávili v dňoch 5.-7. septembra 2008.

Naša obec leží na miestach, ktoré boli osídlené už v predhistorických dobách. Sme pyšní, že históriu obce máme bohato zdokumentovanú, podloženú unikátnymi archeologickými nálezmi najmä z obdobia keltského osídlenia. **Najstaršia zachovaná písomná zmienka, ktorá spomína Meder, je z roku 1248.** Vlastníkom majetkov, do ktorých patrila aj obec Meder, bola manželka uhorského kráľa Bela IV. kráľovná Mária a v listine, pojednávajúcej o predaji Tomášovej pôdy, sa uvádza jeho druh a svokor Azar, ktorého pisár predstavuje slovami: „...svojmu svokrovi Azarovi z dediny Meder...“.

Z listiny, vystavenej Nitrianskou kapitulou v r. 1305, sa dozvedáme, že Chyur, syn Andronika, predal vlastníctvo nazývané Meder trom pokrvným bratom: Pavlovi z Medera, Ladislavovi a Natusovi, ktorých otcom bol Peter z Čikov.

Na prelome 14. a 15. storočia sa Meder dostal pod správu šurianskeho hradu. V záveti

Stibora mladšieho z r. 1431 sa píše, že k šurianskemu hradu patrili i osady Kerestúr, Svätý Jur, Čiky a Meder. Počas ďalších dvesto rokov Meder a blízke okolie vlastnili viacerí majitelia, od r. 1559 naše územie Turci pripojili k Ostrihomskému sandžaku, avšak dane sa odvádzali i Ostrihomskému arcibiskupstvu. Po hroznych rokoch pod tureckou nadvládou zostreňných i vnúropolitickými bojmi uhorskej šľachty historické pramene uvádzajú majetok pod názvom Puszta Megyer v časoch, keď gróf Kaunitz požiadal cisára o súhlas k premenovaniu na Nové Kounice. Pokojnejšie obdobie nastalo až v tridsiatych rokoch 18. storočia, keď majetok v Mederi od grófa Kaunitza odkúpil gróf Alexander Károlyi. V kúpnej zmluve sa písomne prvýkrát objavuje názov obce Slovenský Meder. Pod týmto menom sa uvádza už vo všetkých neskorších úradných listinách, o čom svedčí napr. i zápisy kanonických vizitácií z 15. 12. 1754 a 19. 12. 1779. Obec sa aj vďaka múdreho hospodáreniu na majetku Károlyiovcov vzťahala, obyvateľstva pribúdalo. Vďaka grófskej bažantnici a chýrnym poľovačkám sa Slovenský Meder stal dokonca svetoznámy. Pod týmto

Mária Chovancová

U nás doma

Dych polí, lúk, tváre nám ovieva
a je nám tak,
ako len môže byť doma.

Vtáčí spev odháňa z očí sen,
do okien nazerá zvedavý lúč slnka,
z kostolnej veže znie Salve Regina.
Hlas zvonov víta deň
a pozdravuje Pána.

Vchádzame do ulíc.
Ústa hneď sýtia sa vôňou mlieka, chleba.
Pijeme dúškami a chuti klások z poľa –
je ruka otcova,
je láska našej mamy,
je vôňa najkrajšia,
známa iba doma.

O hrivy zelené vietor oprel plece,
bielunký sneží kvet,
gaštanom horia sviece.
Park ako šatôčka sfarbený do zelena
za dažďa v ošiali zmáča sa po kolena,
cupoce drobučký,
skrýva sa pod kríčky smiech.

Dedina detstva.

Tu v srdci má miesto i dom starých predkov,
história ukrytá za jeho bráničkou,
na poli, obrúsku tkanom z tvrdých dlaní.
Otče náš...
prosili za lúče na svtaní
u nás doma.

názvom obec prežila i maďarizáciu na prelome 19. a 20. storočia až do **1. augusta 1948, kedy bola premenovaná na Palárikovo** podľa národného buditeľa, spisovateľa, dramatika, novinára, katolíckeho kňaza Jána Palárika. Udialo sa tak iba na základe direktívneho rozhodnutia vtedajších stranických a vládnych orgánov, bez pričinenia našich občanov. Mali sme však šťastie, že nám vtedy náhodne priradili meno po vzácnom človekovi, akým Ján Palárik bezpochyby bol. Meno Palárikovo sa natoľko vžilo, že obec vo r. 1990 nepožiadala o navrátenie starého názvu.

Toľko v krátkosti o historických udalostiach, ktoré sme si pripomínali na trojdňových oslavách, ktoré začali v piatok 5. septembra 2008.

Uznesenie z XII. riadneho zasadnutia Obecného zastupiteľstva

V Dome kultúry Palárikovo sa 2. septembra 2008 konalo XII. riadne zasadnutie Obecného zastupiteľstva za účasti desiatich poslancov. Svoju neúčast' vopred riadne ospravedlnil poslanec Ing. Jančár. Na záver zasadnutia poslanci schválili nasledovné uznesenie:

I.

Obecné zastupiteľstvo správu o činnosti obecnej rady od 19. 06. 2008 do 02. 09. 2008 a kontrolu plnenia uznesenia z XI. zasadnutia obecného zastupiteľstva zo dňa 19. 06. 2008

A/ **berie na vedomie** a súčasne ju

B/ **schvaľuje** bez pripomienok poslancov obecného zastupiteľstva.

II.

Obecné zastupiteľstvo **schvaľuje** predloženú správu o prípravách na otvorenie školského roku 2008/2009 v Základnej škole K. Strmeň s materskou školou Palárikovo podľa predlohy.

III.

Obecné zastupiteľstvo

A/ **konštatuje**, že za obdobie I. polroka 2008 sa dosiahlo v rozpočte obce **plnenie príjmov celkom vo výške 30.680 tis. Sk**, t.j. 61% plnenie a **plnenie výdavkov celkom vo výške 23.943 tis. Sk**, t.j. 65% plnenie. Základná škola K. Strmeňa s MŠ za hodnotené obdobie dosiahla

Plnenie vlastných príjmov celkom vo výške 121 tis. Sk, t.j. 95% plnenie

Plnenie výdavkov: ZŠ celkom vo výške 3.799 tis. Sk, t.j. 41% plnenie,

MŠ celkom vo výške 1.213 tis. Sk, t.j. 45% plnenie,

ŠKD celkom vo výške 93 tis. Sk, t.j. 37% plnenie,

ŠJ celkom vo výške 570 tis. Sk, t.j. 46% plnenie.

B/ **schvaľuje**

1. Správu o plnení úloh rozpočtu obce vrátane rozpočtovej organizácie ZŠ Karola Strmeňa s materskou školou Palárikovo za I. polrok 2008, podľa predlohy,

2. predloženú úpravu ročného rozpočtu obce na rok 2008 k 31. 6. 2008 podľa predlohy, a to:

v príjmovej časti celkom o	+ 10 420 854,61 Sk	a
vo výdavkovej časti celkom o	+ 10 420 854,61 Sk.	

IV.

Obecné zastupiteľstvo **berie na vedomie**

1. stanovisko hl. kontrolóra obce k plneniu úloh rozpočtu obce za I. polrok 2008 a k návrhu na úpravu rozpočtu.

2. informatívnu správu o vykonaných previerkach a kontrolnej činnosti za I. polrok 2008 podľa predlohy.

V.

Obecné zastupiteľstvo

A/ **berie na vedomie** správu o prípravách projektov obce na obdobie rokov 2008 – 2009,

B/ **schvaľuje** predloženie žiadosti obce Palárikovo o zapojenie sa do pilotného programu „Energetická efektívnosť vo verejných budovách“
Názov projektu: Zníženie energetickej náročnosti
Domu kultúry Palárikovo,

Názov fondu: Medzinárodný fond na podporu odstavenia elektrárne Bohunice (BIDSF)

Grantová dohoda: Energetická efektívnosť vo verejných budovách

Kód výzvy: 01.

VI.

Obecné zastupiteľstvo, v súlade so zákonom č. 369/1990 Zb. o obecnom zriadení a zákonom č. 245/2008 Z.z. o výchove a vzdelávaní **schvaľuje** Všeobecne záväzné nariadenie o príspevkoch na čiastočnú úhradu nákladov v škole a školských zariadeniach podľa predlohy.

VI.

Obecné zastupiteľstvo po prerokovaní predloženého návrhu a po odporučení obecnou radou **schvaľuje** odplatný prevod nehnuteľností z majetku obce v k.ú. Palárikovo

1. pozemku C-KN parc. č. 1908/199 záhrada vo výmere 736 m², prináležiaceho k rod. domu súpisné č. 1009 na pozemku parc. č. 1908/328 v prospech žiadateľky: Miroslava Habarová, trvale bytom T. Vansovej č. 11 Nové Zámky,

2. pozemku C-KN parc. č. 1795/8 vo výmere 500 m², záhrada, prináležiaca k rodinnému domu na pozemku parc.č. 1795/6 v prospech žiadateľky: Zuzana Benková, rod. Ďurišová, trvale bytom Malokýrska ul., Veľký Kýr,

3. pozemku C-KN parc. č. 1814/133 o výmere 1436 m², záhrada v prospech žiadateľov: Mgr. Zuzana Rybárová a Jaroslav Rybár, trvale bytom ul. J. Matušku č. 8, Palárikovo,

4. pozemku C-KN parc. č. 918/8 o výmere 395 m², záhrada v prospech žiadateľov: Ing. Ladislav Jančár a manž. Ing. Monika Jančárová rod. Cziborová, trvale bytom J.A. Komenského č. 16, Palárikovo,

5. pozemok C-KN parc. č. 701/173 o výmere 54 m², zastavaná plocha v prospech žiadateľov Vladimír Samuel a manž. Jarmila Samuelová rod. Rybárová, Hlavná č. 5, Palárikovo
za obvyklých podmienok, t.j v cene po 70,- Sk/1m².

VII.

Obecné zastupiteľstvo, po prerokovaní predloženého návrhu **schvaľuje** Smernice pre vedenie účtovníctva podľa predlohy.

SEPAROVANÝ ZBER, NAKLADANIE S ODPADOM

Pozitíva

Náš jednoduchý a účinný systém separovaného zberu ešte stále pritiahuje záujemcov z celého Slovenska. Návštevy s cieľom získať potrebné skúsenosti v oblasti šetrného zhodnocovania odpadov pretrvávajú. Predmetom separovaného zberu sú takmer všetky zložky okrem textilnej. Pribudla ďalšia zbieraná komodita – **tužkové batérie, monočlánky**. Malé boxy na ich zber budú od októbra umiestnené v priestoroch nákupného strediska, zberného dvora a v základnej škole.

V porovnaní s vlnajším rokom sme zatiaľ vyzbierali cca o 20% recyklovateľných zložiek viac.

Negatíva

Napriek zvýšeniu množstva vyseparovaných zložiek narastá množstvo komunálneho odpadu zneškodňovaného skládkovaním. V kontajneroch je neúmerne množstvo buriny. Zákon nám nedovoľuje odpad zo zelene spaľovať, ani ho zneškodňovať skládkovaním. Máme záhrady - potrebné je uprednostniť kompostovanie. Znovu pripomíname, že je k dispozícii obecné kompostovisko v areáli PD denne vrátane soboty od 8.00 - 15.00 h.

Zmeny

Zberný dvor z titulu optimalizácie prevádzkovej doby mení otváracie hodiny nasledovne:

Pondelok – Piatok: 7.00 – 15.00 hod.

Sobota: 9.00 – 12.00 hod.

Upozornenie

Majte súcit s ostatnými. Ak spaľujete vlhkú biomasu a rôzny umelohmotný odpad, znepriemňujete život celej lokality. Obecná polícia za znečistenie ovzdušia spaľovaním odpadov udelila za posledné obdobie tri pokuty. Tie však veľa nevyriešia, všetko je v nás...

Do separovaného zberu patria len vytriedené zložky, ktoré sú predmetom separovaného zberu. Mnohí ste podráždení, keď vám pracovníci pri lokálnom zbere nezoberú vrece. Stane sa tak len v prípade, že obsahuje nežiaduce prímеси, resp. veľmi silne znečistené zložky. V tom prípade je nutné zneškodniť materiál v smetnej nádobe.

Obecná polícia informuje

Prevenencia? A prečo?

Ak by som mal odpovedať na otázku: „*Prečo alebo kvôli čomu začať s prevenciou?*“ asi by som chvilu rozmýšľal, ako to povedať čo najvýstižnejšie. Rozmýšľal by som, ktoré argumenty použiť, aby som presvedčil aj toho najväčšieho skeptika. Snažil by som sa sformulovať nejaké zložito vyzerajúce vedecké definície? Podložil by som ich nejakými múdro vyzerajúcimi policajnými či inými štatistikami alebo grafmi z výsledkov prieskumov či sociálnych výskumov?

Ale potom som si povedal, načo to komplikovať?! Nieko múdry raz povedal: „V jednoduchosti je krása!“ Skúsím teda odpovedať napríklad ústami obyčajného požiarnika protioptimistom: „Čo je lepšie? Požiar hasiť alebo požiaru predísť?“ Myslím, že na správnu odpoveď by som určite dlho čakať nemusel. Alebo by som skúsil odpovedať znovu protioptimistom, ako nejaký pomyselný hovorca všetkých policajtov: „Čo je lepšie? Trestnú činnosť riešiť alebo jej predchádzať?“

Myslím, že lekár by sa pridala taktiež so svojím: „Lepšie je chorobám predchádzať ako ich liečiť!“ Ako rodič alebo vychovávateľ by som taktiež takmer rovnako odpovedal: „Lepšie je predsa deti vychovávať od malička, ako ich potom iba trestať.“

Som si istý, že každý z nás by vedel vymyslieť ešte mnoho sociálnych rolí alebo povolání, z pozície ktorých by sme odpovedali rovnako alebo aspoň veľmi podobne. Napokon, aj tie staré známe slovenské príslovia: Ohýbaj ma mamko, pokým som ja Janko, alebo Starého psa novým kúskom nenaučíš! hovoria v podstate to isté, len tak trochu poeticky.

Predstavte si bežný deň vo svojej dedine: Skupinky detí sa bezstarostne hrajú na detských ihriskách a parkoch bez toho, aby sa rodičia obávali drogových dílerov, ženy sa večer prechádzajú bez strachu z prepadu alebo znásilnenia, mládež ide do

školy bez strachu zo šikanovania, gangov alebo lupičov, ich starí rodičia žijú bez obáv z prepadu, nedať sa nachytať rôznymi podvodníkmi, členovia rodín riešia svoje spory slovami a nie päsťami alebo zbraňami, občania si navzájom pomáhajú pri strážení detí alebo majetku...

V tejto chvíli by moja odpoveď nakoniec mohla znieť: „...tak kvôli tomuto, kvôli tejto vízii som s prevenciou začal.“

Zdá sa vám to celé ako utópia? Ako sci-fi? Alebo je to prinajmenej značne naivné? Možno máte pravdu. Ale keď budete sami a v klude, opýtajte sa v duchu sami seba: „...naozaj sa nič z toho nedá dosiahnuť? Aspoň niečo z toho?“

Je samozrejme, že nikto sám svet nespasí a keby sa o to aj pokúsil, potreboval by na to asi sedem životov. Realita, ktorá sa tomu „sci-fi“ môže postupnými spoločnými krokmi naozaj priblížiť.

A o nič viac v podstate ani nejde. Aby som zostal v policajnom žargóne, poviem, že s prevenciou sme dostali do rúk zbraň proti zlu. Je to silná zbraň. A stále nabitá. Záleží len na nás, čo o nej vieme, ako jej budeme rozumieť a ako sa naučíme s tou zbraňou narábať tak, aby nám všetkým pomohla a nestrelila nám rovno do tváre.

Na záver spomeniem jeden rozhovor a reakciu občana, ktorý chcel vedieť, čo Obecná polícia v Palárikove robí v prevencii a aké má výsledky. Rok 2008 sme vyhlásili rokom prevencie a pracujeme na tom vo všetkých sférach života v obci či už sú to deti, mládež, ľudia v produktívnom veku alebo dôchodcovia. A výsledky? Sme na začiatku tohto boja, ale vieme, že naša práca má zmysel a výsledky sa ukážu v ďalších rokoch.

Myslím si, že o niečo podobné ide v prevencii nám všetkým...

Alexander Turan,
náčelník Obcej polície

Trvale kritický stav je so zberom fólií. Táto zložka z nášho zberu je takmer nevyužitelná. Obalové fólie bývajú silne znečistené, zapáchajú. Znečistenou fóliou sa kontaminuje aj ostatná frakcia a stáva sa nevyužitelnou. Preto prosíme, silne znečistené fólie nedávajte do separovaného zberu, ale ich dajte do smetných nádob na zmesový komunálny odpad.

VÝZVA

Je úctyhodné, že dobrovoľníci sa podujali na pravidelnú očistu priestranstiev veľkého parku. Takmer pravidelne nachádzajú množstvo komunálneho odpadu a tiež uhynuté domáce zvieratá vo vreciach na separovaný zber. Voľne tlejúce uhynuté zvieratá môže byť zdrojom riadnej nákazy, preto patrí do zeme! V exponovaných lokalitách budú v blízkom čase nainštalované mini UV kamery. Veríme, že toto riešenie prispeje k zneškodneniu nekalej činnosti mederskej menšiny.

Ing. Iveta Markusková

OBECNÝ ÚRAD V PALÁRIKOVE

Vám oznamuje, že

TRIEDENÝ ZBER

PAPIERA,
PLASTOVÝCH FLIAŠ

(PET fliaš od mineralok, malinoviek, olejov,
aj od čistiacich prostriedkov, saponátov, aviváží ...)

TÉGLIKOV OD JOGURTOV, RAMÝ, A PODOBNE...

PENOVÉHO POLYSTYRENU

OSTATNÝCH PLASTOV

(záhradného nábytku, bedničiek, vaničiek, vedier, misiek, bandasiiek ...)

SKLA,

TETRAPAKOVÝCH OBALOV,

AKUMULÁTOROV,

KOVOVÉHO ŠROTU,

KONZERV,

STANIOLOV, ALOBALOV, HLINÍKOVÝCH FÓLIÍ

AUTOKAROSÉRIÍ,

ELEKTRONICKÉHO ŠROTU

PNEUMATÍK

KÁBLOV VŠETKÝCH DRUHOV

HLINÍKOVÝCH OBALOV - FÓLIÍ, STANIOLOV

BUDE V PONDELOK 22. 9. 2008

v uliciach od Konopnic po Cergát, vrátane Žofie

V UTOROK 23. 9. 2008

v uliciach od Cergáta po železničnú stanicu

V STREDU 24. 9. 2008

na Žofii Ľudovítovce a Juri

SPOLOČENSKÁ RUBRIKA

V mesiaci júl 2008
životné jubileum oslávili:

70 rokov:

Rudolf Kodada
Milan Mikulec
Piroška Tóthová

75 rokov:

Katarína Jankulárová
Anna Stachová
Anna Štrámková
Ľudovít Viola

85 rokov:

Mária Šimková

V mesiaci august 2008
životné jubileum oslávili:

70 rokov:

Magdaléna Kovačiková
František Varga

75 rokov:

Ladislav Šátek

80 rokov:

Tibor Karul

85 rokov:

Pavol Činčura

Uzavreli manželstvo:

Marek Hatala	-	Zuzana Baracová
Roman Veselý	-	Mgr. Denisa Páľková
Mgr. Ľubomír Schmidt PhD	-	Mgr. Katarína Vargová
Miroslav Šilhavík	-	Ing. Ľubica Steinerová

Narodili sa:

Marián Cvik
Alexander Macko
Maximilián Kollár
Timur Šlahor
Kristína Illéšová
Alexej Prokopec
Andrej Jančár
Tamara Rusnáková
Šimon Almáš

Rozlúčili sme sa:

Marek Chudiváni 30-ročný
Vladimír Révai 50-ročný
Jozef Kleman 75-ročný
Imrich Guzmický 47-ročný
Ján Španír 54-ročný

Mária Vitéková,
matrikárka Ocú

ZO ŽIVOTA DK

Za letnými prázdninami sme dali bodku

Dva mesiace prázdnin, od rána do večera od-
dych, povinnosti hodené za hlavu... To všetko
je na druhej strane mince veľa tých, ktorí si tak-
kyto „luxus“, žiaľ, nemôžu dovoliť.

Dom kultúry, aj keď si to mnohí neustále
myslia, medzi prázdninujúcich určite nepatrí.
Už niekoľko rokov je pre deti pripravovaný
denný letný tábor, ktorého úlohou je aktívne

spestriť deťom voľný čas a aj
takýmto spôsobom vychádzať
v ústrety zamestnaným rodi-
čom. Tí sa každoročne s príchod-
om letných prázdnin nevyhnú
starostiam, čo s deťmi počas
prázdnin, pretože dovolenky nie
je toľko, aby mohli 62 dní strá-
viť so svojimi ratolesťami.

Deti mohli prvé dva
týždne v mesiacoch júl
a august stráviť svoj voľ-
ný čas pri spoločenských
hrách, kartách, filmoch
a filmových rozprávkach.
Veľké priestory DK pos-
kytli počas horúcich let-
ných dní dostatok prie-
storu pre stolný tenis i badminton. Pekné
počasie sme využili aj na kúpanie na kú-
paliskách v Zemnom a na Štrande
v Nových Zámkoch. Plusom denného
tábora bola aj možnosť stravovania sa.

Rodičia určite ocenili skutočnosť, že deti mali
každý deň jedno teplé jedlo.

A aby sme po prázdninách naozaj mali na čo
dlho spomínať, nechýbal ani nočný pobyt v do-
me kultúry.

Deti z krúžkov na výlete v Bojniciach

Ďalšou aktivitou domu kultúry počas veľkých letných
prázdnin je príprava viacdňového výletu pre deti navštevujúce
krúžky v DK počas školského roka.

V dňoch 21.-25. júla 2008 sme boli s deťmi po tretíkrát
v Bojniciach, v rekreačnom stredisku Hlboké. Na Bojnice
už aj z minulých dvoch rokov máme neskutočne krásne
spomienky a hoci sme tam boli už po tretíkrát, sú stále iné
a nezabudnuteľné.

Tento rok sme zmenili miesto, čo sa týka ubytovania, ale
môžeme povedať, že táto zmena v kladnom slova zmysle
padla na úrodnú pôdu.

Veľký areál rekreačného strediska neslúžil iba nám,
delili sme sa s ním s deťmi z Moskvy. Práve táto skutočnosť
vo všetkých nás zanechala určite hlbokú spomienku. My,
dospelí, sme si oprášili vedomosti z ruského jazyka a deti...

to ste mali vidieť. Dohovárali sa rukami-nohami, s rusko-slovenským
slovníkom a keď to nešlo, tak horko-ťažko po anglicky. A výsledok?
Samozrejme, že sme sa dohodli. Ale srandy bolo neurekom. My sme sa
smiali na nich a oni zasa na nás. Najlepšie však si všetci rozumeli pri vo-
lejbele a iných športových hrách. Samotné Bojnice boli od nášho ubyto-
vania vzdialené asi 4 km, takže sme každý deň absolvovali aj pešiu tú-
ru. Okrem kúpaliska, na ktoré nám tento rok, žiaľ, počas nášho pobytu
nevyšlo počasie, sme absolvovali všetky naplánované atrakcie, vrátane
návštevy kina.

Aj tento rok na vstupenky v hodnote 500 Sk na osobu prispel pán sta-
rosta Mgr. Jozef Derňár.

**Touto cestou rodičia detí, ktoré sa 5 - dňového výletu v Bojniciach
zúčastnili pánovi starostovi za finančný príspevok vyjadrujú vrele
poďakovanie.**

Hovorí sa... „trikrát a dost“. Tým samozrejme nenaznačujeme, že
s podobnými akciami končíme, iba naše plány budú smerovať do iných
krásnych miest Slovenska.

Máme na to celý rok a keď sa v zdraví dožijeme, budúce letné práz-
dniny nebudú o nič menej zaujímavé a krásne.

Erika Galbavá

PONUKA KRÚŽKOV V ŠKOLSKOM ROKU 2008-2009

SPEVÁCKY KRÚŽOK
TANEČNÝ KRÚŽOK
VÝTVARNÝ KRÚŽOK
ARANŽÉRSKY KRÚŽOK
DIVADELNÝ KRÚŽOK
HUDOBNÝ KURZ
KRÚŽOK VARENIA
KRÚŽOK SPOLOČENSKÉHO TANCA
A SPOLOČENSKEJ VÝCHOVY

SPEVÁCKY KRÚŽOK

Príprava kultúrnych programov na rôzne kultúrno-spoločenské podujatia, účasť na:

- speváckych súťažiach v rámci regiónu,
- Koncert úcty k starším,
- Vianočný koncert,
- Deň matiek, Deň učiteľov,
- Vatra zvrchovanosti.

Deti budú rozdelené podľa veku a speváckej vyspelosti do skupín.

Vedúca krúžku: Erika Galbavá

TANEČNÝ KRÚŽOK

Moderné tance, ľudové, spoločenské, disco, country....

Krúžok začne fungovať po dohode s vedúcou krúžku v štyroch vekových skupinách:

najmenšia skupina	- deti predškolského veku
mladšia skupina	- ročníky 1-4 ZŠ
staršia skupina	- ročníky 5-9 ZŠ
Tanečná skupina AZANAS	- stredoškolači

Vedúca krúžku : Eleonóra Kodadová

VÝTVARNÝ KRÚŽOK A KRÚŽOK ARANŽOVANIA

Uvítame všetky deti, ktoré rady kreslia, vystrihujú, nalepujú, ale aj tých, ktorí sa chcú naučiť aranžovať a skrášľovať interiéry svojimi výrobkami. Spoznáte krásu farieb a naučíme vás pracovať s nimi.

Zo svojich výtvorov si budeme robiť výstavy na radosť všetkým, ktorí sa prídu na naše diela pozrieť.

Vedúce krúžku: Eleonóra Kodadová a Erika Galbavá

DIVADELNÝ KRÚŽOK

V úzkej spolupráci s tanečným a speváckym krúžkom bude pracovať aj krúžok divadelný. Príprava malých divadelných predstavení bude úzko súvisieť s potrebami kultúrnych programov.

Vedúce krúžku: Erika Galbavá a Eleonóra Kodadová

HUDOBNÝ KURZ

klavír, harmonika, gitara, husle, flauta

Súkromné hodiny teórie a hry na hudobný nástroj.

Kurz vedie: p. uč. Patkoló

Zberáme plody svojej práce

My, záhradkári, pracujeme v záhradách od skorej jari a teraz na konci leta zberáme a spracovávame ovocie a zeleninu z vlastnej úrody. Dobrý pocit a radosť máme z vlastnoručne dopestovanej zeleniny a ovocia zo stromov, ktoré sme si sami navrúbľovali. Zväz záhradkárov, osobne Mgr. Karol Kliment, už druhýkrát robil v marci ukážku vrúbľovania jabloní. Jablone navrúbľované v roku 2007 už ukázali prvé plody.

V máji sme sa zúčastnili ukážky strihania, vylamovania ovocných stromov a prebierky plodov spolu so záhradkármi susedných obcí v Úľanoch nad Žitavou v záhrade Ing. Petra Malíka. Prednášku s praktickou ukážkou pripravil Ing. Oleg Paulen z VŠP Nitra. Rady pána profesora v praxi vyskúšalo viacero našich členov.

Súčasnou ukážkou bolo i spoločné posedenie pri guláši.

Výsledky našej práce ukážeme na začiatku októbra, keď sme si naplánovali v dňoch 4.-6. 10. 2008 v priestoroch Domu kultúry v Palárikove výstavu Ovocia, zeleniny a kvetov.

Na túto výstavu Vás srdečne pozývame a budeme radi, ak sa budete prezentovať aj svojimi zaujímavými produktami.

Bohatú úrodu všetkým praje Zväz záhradkárov.

predsedníčka Eudmila Košíková

KRÚŽOK SPOLOČENSKÉHO TANCA A SPOLOČENSKEJ VÝCHOVY

V rámci tohto krúžku sa deti naučia základné spoločenské tance a osvoja si základy spoločenského správania. Krúžok je vhodný najmä pre vekovú kategóriu od 13 až 14 rokov.

Vedúce krúžku: Eleonóra Kodadová a Erika Galbavá

Erika Galbavá

ZÁPIS DO KRÚŽKOV

16. septembra 2008 od 14.00 do 17.00 hod.

v Dome kultúry

krúžková činnosť je **bezplatná**

harmonogram jednotlivých krúžkov

upresníme po dohode s prihlásenými deťmi

materiál na výrobu jednotlivých predmetov v rámci krúžku je potrebné po dohode s vedúcou krúžku zabezpečiť si z vlastných zdrojov

krúžková činnosť nie je prístupná pre verejnosť

(ani pre rodičov prihlásených detí), na základe čoho

prijímame iba deti citovo nenaviazané na rodičov

MIESTNA KNIŽNICA

Rozprávkový meštek

Počas letných mesiacov sa uskutočnila čitateľská súťaž pre najmenších čitateľov knižnice. Súťaž sa začala 14. 7. 2008. Na nástenke pri knižnici sa striedali jednotlivé otázky. Každý týždeň bola vždy iná, zameraná na Dobšinského, H. Ch. Andersena, A. Lindgrenovú....

Vyhodnotenie súťaže sa uskutočnilo 2. septembra 2008. Veľmi sa tešíme, že aj napriek prázdninám si deti našli chvíľku, aby si prečítali novú otázku.

Kráľovná čitateľov

Tento rok sa uskutočnil 2. ročník „Naj... čitateľa“. Hodnotila sa návštevnosť, počet výpožičiek

„Naj čitateľom“ sa stala **rodina Ulická**, ktorá uskutočnila najviac výpožičiek a návštev knižnice.

Odmenou im boli sladkosti.

Tešíme sa na 3. ročník. Možno budete „Naj čitateľom“ práve Vy.

Knižnica ďakuje

- za knižné dary **p. Bršelovi, Dominike Ulickej, Mgr. Z. Machovej, Júliusovi Kádarovi, Mgr. P. Derňarovi, Richardovi Brunnerovi, G. Pápešovej, rodine Píklérovej** z Nových Zámok.

Mária Slažanská

Dopravná situácia na cestách v policajnom okrese Nové Zámky za obdobie I. polroka 2008

S tále rastúci počet dopravných nehôd nie je len dôsledkom rastúceho počtu motorových vozidiel na cestách, ale aj dôsledkom netolerantnosti, nedisciplinovanosti, často nezmyselného hazardovania so svojím životom ako aj životom iných účastníkov cestnej premávky. Hlavne v jarom a letnom období, kedy je zvýšená intenzita premávky nemotorových účastníkov v cestnej premávke, dopravná polícia každoročne zaznamenáva citeľný nárast počtu dopravných nehôd s účasťou nemotorových účastníkov cestnej premávky, a to najmä v intravilánoch miest a obcí.

Z prehľadu vybraných štatistických údajov o dopravnej nehodovosti v priebehu prvého polroka 2008 bolo v policajnom okrese Nové Zámky zaznamenaných celkom 716 dopravných nehôd, čo predstavuje o 15 dopravných nehôd viac v porovnaní s polrokom 2007. Z tohto celkového počtu bolo zaznamenaných 124 dopravných nehôd, kde došlo k zraneniu osôb (o 3 dopravné nehody viac ako v prvom polroku 2007). Následky pri týchto dopravných nehodách boli 6 osôb usmrtených (0) u ťažko zranených sme zaznamenali 14 osôb ťažko zranených (čo je o 3 osoby menej ako v prvom polroku 2007) a u ľahko zranených sme zaznamenali 165 osôb ľahko zranených (čo je o 31 osôb ľahko zranených viacej ako v prvom polroku 2007). Pri týchto dopravných nehodách bola spôsobená celková škoda vo výške 46 950 300 Sk, čo je o 11 603 700 Sk viacej ako v prvom polroku 2007.

Najväčšou mierou zavinenia sa pričínili vodiči motorových vozidiel, ktorí spôsobili dopravnú nehodu v 631 prípadoch (čo je o 23 DN viac ako v prvom polroku 2007). Z tohto celkového počtu dopravných nehôd zavinených vodičmi motorových vozidiel v okrese **Nové Zámky** bolo zaznamenaných 465 DN (+13) s následnosťou 5 osôb usmrtených (-1) 7 osôb ťažko zranených (-8) a 108 osôb ľahko zranených (+7).

Poradie hlavných príčin dopravných nehôd zavinených vodičom motorového vozidla sa podstatne nezmenilo. Na prvom mieste zostalo naďalej porušenie základných povinností, na druhom mieste je neprimeraná rýchlosť, na treťom mieste je príčinou nesprávny spôsob jazdy.

Najviac nehôd podľa miesta bolo v policajnom okrese v intravilánoch obcí a miest, a to 506 nehôd, v roku 2007 za rovnaké obdobie to bolo 488 nehôd, teda nárast predstavuje (+18) nehôd. Mimo obce bolo zaevidovaných 210 nehôd (o 3 DN menej ako za 6 mesiacov roka 2007). Je zrejmé, že v priebehu prvých 6 mesiacov roka 2008 nám výrazne stúpol počet dopravných nehôd v intravilánoch miest a obcí a výrazne poklesol mimo hlavné ťahy obcí a miest.

Následky sú logicky vyššie u nehodách mimo obce pri smrteľných nehodách a nehodách s ťažkými zraneniami. Na železničných priecestách v policajnom okrese Nové Zámky bolo celkom zaznamenaných 8 dopravných nehôd – situácia je tu stabilizovaná. Pri týchto nehodách bola 1 osoba ľahko zranená.

Vývoj dopravných nehôd, pri ktorých spoluúčinkoval alkohol u vodičov motorových vozidiel, je v policajnom okrese Nové Zámky nepriaznivý a predstavuje podiel 6,24% (kraj 4,79%) z celkového počtu dopravných nehôd zaevidovaných v danom období na cestách okresu Nové Zámky.

V okrese Nové Zámky bolo pri 31 vinníkov dopravnej nehody zistené požitie alkoholu (-6), z toho u vodičov motorových vozidiel celkom 29 (-1), u nemotorových účastníkov cyklistov celkom 1 (-5) a u chodcov celkom (0).

Z celkového počtu 23 dopravných nehôd s účasťou nemotorových účastníkov cestnej premávky - cyklistov (minulý rok 34 DN) bolo v 5 prípadoch zistené požitie alkoholických nápojov (v minulom roku 9 u NU) u nemotorových účastníkov CP pri dopravnej nehode - percentuálny podiel dopravnej nehodovosti k celkovému nápadu DN predstavuje 0,95%. To znamená, že pri každej 4,6 dopravnej nehode s účasťou NU bolo zistené požitie alkoholických nápojov (v porovnaní s rovnakým obdobím minulého roku to bolo pri každej 6. dopravnej nehode). Najčastejšie bol zaznamenaný počet zistených požití alkoholu v dňoch pondelok a piatok v časovom rozmedzí od 17.00 - do 21.00 hod.

Veľkou mierou v podieľaní sa na dopravnej nehodovosti sú nemotoroví účastníci, najmä cyklisti, ktorí jazdia na svojich bicykloch najmä v mestách nerešpektujúc pravidlá cestnej premávky. Jazdia na svojich bicykloch tak, ako by sa ich to vôbec netýkalo a nemohlo sa im nič stať. Cyklisti mnohokrát ignorujú zásadu vidieť a byť vidieť - jazdia na neosvetlenom bicykli, nepoužívajú vhodné doplnkové vybavenie (blikáče, reflexné oblečenie),

tiež jazdia po nesprávnej strane vozovky. Výnimočná nie je ani jazda v skupinkách vedľa seba alebo nedanie včasného znamenia zmeny smeru jazdy. Najčastejšími príčinami dopravných nehôd cyklistov je porušenie základných povinností, nedanie prednosti v jazde a nesprávny spôsob jazdy.

Tak isto účastníkmi v cestnej premávke sú i chodci, ktorí sa taktiež podieľajú nemalou mierou na zvyšujúcej sa dopravnej nehodovosti. I títo účastníci v cestnej premávke by si mali uvedomovať svoje povinnosti vyplývajúce zo zákona o premávke na pozemných komunikáciách, hlavne čo sa týka prechádzania cez vozovku po miestach na to vyznačených dopravným značením - priechody pre chodcov, chôdza po komunikáciách po krajnici alebo okraji vozovky, ako i vchádzanie na vozovku spoza stojaceho vozidla, predovšetkým na zástavkách MHD a na neosvetlených miestach.

Samostatnou kapitolou účastníkov cestnej premávky sú chodci na kolieskových korčuliach. Pre túto skupinu účastníkov cestnej premávky platia platné pravidlá. Tieto sú stanovené v zákone NR SR č. 315/969 Z.z. o premávke na pozemných komunikáciách, ktorý vymedzuje pojem chodca ako účastníka cestnej premávky pohybujúceho sa peši a chodcom je aj osoba, ktorá sa pohybuje aj na kolieskových korčuliach. Zákon o premávke na pozemných komunikáciách rieši i v osobitnom ustanovení niektorých účastníkov cestnej premávky, ktorými sú i chodci, tí sú povinní používať predovšetkým chodník. A osoba, ktorá sa pohybuje na chodníku na kolieskových korčuliach alebo iným obdobným spôsobom, nesmie prekročiť rýchlosť chôdze. Prekročiť rýchlosť chôdze sa smie, len ak sa tým neohrozia ani neobmedzia ostatní chodci.

A preto účastníci cestnej premávky buďme voči sebe na cestách ohľaduplní a tolerantní a radšej dajme nohu dolu z plynového pedála skôr, ako až potom, keď je neskoro. Majme na pamäti, že nie je účelom prísť do cieľovej stanice čo najskôr za každú cenu, ale prísť v poriadku a hlavne s dobrým pocitom.

kpt. Ing. Miroslav Tinák

referent špecialista dopravný inžinier ODI Nové Zámky

Historické cintoríny - Palárikovo

Do rúk našich občanov sa dostáva ďalšia vzácna publikácia Historické cintoríny - Palárikovo. Ing. Imrich Szabó v spolupráci s Mgr. Jaroslavom Nemešom, PhD., pripravili pre nás knihu, ktorá dotvára mozaiku poznania histórie našej obce.

Opísali a zdokumentovali v nej pohrebiská a cintoríny v katastri Palárikova, zachytili spomienky, legendy, unikátne kancionály miestnych modlítkov. Súčasťou knihy sú i zoznamy nápisov na náhrobníkoch a množstvo farebnej fotodokumentácie.

Každý rodený Palárikovec v nej určite nájde náhrobník s menom svojich prarodičov, na ktorých si snáď už dávno nespomenul, alebo o nich dokonca nič nevie. Možno práve kniha pomôže vzbudiť záujem o ich životný príbeh a jeho poznanie mu pomôže zorientovať sa v súčasnej dobe.

Veď iba toho, kto s úctou spomína na svojich predkov, si budú vážiť jeho vnuci.

A možno toto je jeden z dôvodov, aby ste sa po prečítaní knihy Historické cintoríny zamysleli aj nad zmyslom života.

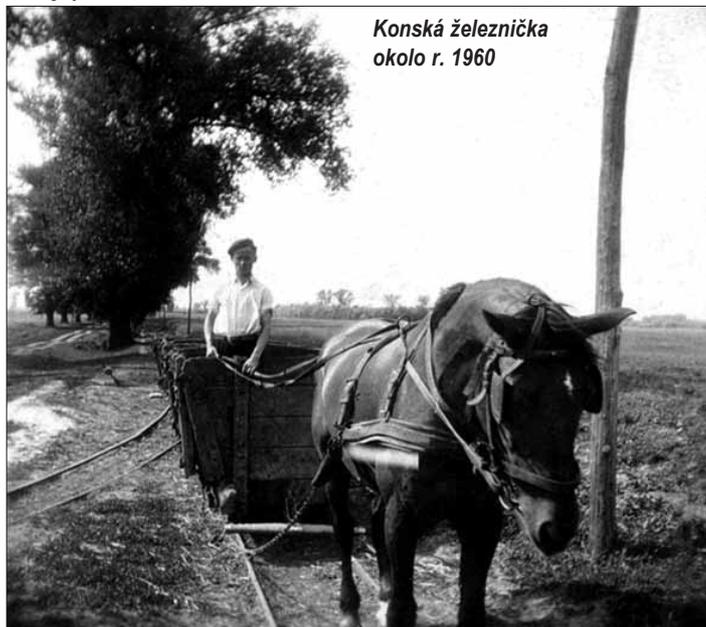
Záujemcovia si publikáciu môžu kúpiť na obecnom úrade za 200,-Sk/ 6,64 €.

Ing. Alžbeta Husková

Palárikovská úzkokoľajka alebo Mederské šínky

Pre spoluobčanov, ktorí si už viac pamätajú, poľnohospodárska úzkokoľajka tvorila funkčný kolorit našej poľnohospodárskej krajiny. Pre potreby poľnohospodárskej prvovýroby gróf Károlyi dal ešte koncom 19. storočia postaviť úzkokoľajku vo svojej časti chotára a to po trase: z Pikovej cez Žofiu do mederského majera, okolo strelnice cez gazdovský most pozdĺž Cergáta s odbočením pri druhom moste a pozdĺž štátnej cesty na železničnú stanicu. Neskôr veľkostatkár Elek budoval úzkokoľajnú hospodársku železnicu, na ktorú dostal povolenie 28. 8. 1923 rozhodnutím Župného úradu v Nitre po trase z Horného Kerestúra (Englové) cez Dolný Kerestúr na železničnú stanicu, kde sa obe úzkokoľajky stretli.

**Konská železnička
okolo r. 1960**

Z palárikovského chotára sa koncom 60. rokov minulého storočia vytratila úzkokoľajka.

Posledné fragmenty sa podarilo uchovať z hospodárskeho areálu Žofia, ktorý obhospodaruje spoločnosť Poľno SME s.r.o. Palárikovo

Komisia obce na evidenciu pamätihodností „Hospodársku dráhu Palárikovo“, ako sa pôvodná stavba nazývala, predložila 23. 2. 2006 na zápis do zoznamu hmotných huteľných pamätihodností obce Palárikovo.

Získané pôvodné vagóniky opravil a zrekonštruoval pán Ladislav Kollár z Palárikova, železničnú trať postavili technické služby obce, vrátane výsadby zelene a oddychovej lavičky.

Tvrdé drevo poskytl Lesy SR, OLZ Palárikovo, guľatinu upravili páni: Karas, Bednár a Malík, materiál prepravil svojimi mechanizmami p. Jankeje, ťažného koníka zhotovili rezbári Dezider Ižák a Vojtech Illéš zo Zemného a Vincent Buják z Tvrdošoviec. Informačnú tabuľu vyhotovili v reklamnej agentúre MAJA CREATIVE Palárikovo s informáciami od Karola Kolecáňiho, kronikára obce.

**Jeden z majstrov rezbárov
p. Dezider Ižák**

**Stála expozícia
poľnohospodárskej železničky**

Samospráva obce z príležitosti osláv 760. výročia prvej písomnej zmienky o obci a 60. výročia premenovania obce rozhodla o inštalovaní fragmentu poľnohospodárskej úzkokoľajky pre pamäť ale i na radosť najmladšej generácie.

S umiestnením exponátov v celkovej dĺžke cca 7 m, pozostávajúcich z informačnej tabule a úzkokoľajnej železničky, na ktorej sú inštalované dva vagóniky a drevený koník, vydali súhlasné stanovisko Obvodný úrad pre cestnú dopravu a pozemné komunikácie Nové Zámky, Okresné riaditeľstvo policajného zboru ODI a Regionálna správa a údržba ciest Nové Zámky.

Objekt je osvetlený a bude proti vandalom chránený kamerovým systémom.

Slávnostné odhalenie fragmentu „úzkokoľajky“ sa uskutočnilo za účasti verejnosti 5. septembra 2008, kedy bol rozdyaný malý buletín s technickými údajmi úzkokoľajky a mapkou jej trasy.

**Alžbeta Jankulárová
prednostka OcÚ**

**Vagónik predtým, ako ho
zrekonštruoval p. Ladislav Kollár**

**Pracovníci technických služieb
pri inštalácii informačnej tabule**

Príhovor starostu obce

Na slávnostnom zasadnutí Obecného zastupiteľstva obce Palárikovo, ktoré sa konalo v Dome kultúry v sobotu 6. septembra 2008, v príhovore starosta Mgr. Jozef Derňár označil deň prívlastkami výnimočný, jedinečný a neopakovateľný, pretože sme slávili významné jubileá obce za prítomnosti vzácných hostí. Po oboznámení s najstaršou históriou obce, starosta pripomenul ďalšie najpozoruhodnejšie udalosti v dejinách obce, medzi ktoré zaradil:

- rok 1600 postavenie prvého katolíckeho kostola, zničeného Turkami v roku 1630
- rok 1867 - postavenie poštového úradu
- rok 1891 - založenie prvého dobrovoľného hasičského zboru
- pred 100 rokmi v roku 1908 bola vybudovaná prvá artézská studňa
- v roku 1906 sa hralo v obci prvé slovenské divadlo
- v roku 1930 sa uskutočnila elektrifikácia obce
- v roku 1931 - zriadenie stáleho kina
- v roku 1941 - otvorenie lekárne

Starosta Mgr. Derňár ďalej povedal:

„História našej obce je bohatá na množstvo významných osobností. Jednou z nich, ktorá tu zanechala výraznú pečať, bol miestny farár, národný buditeľ a uvedomelý Slovák Gabriel Paulík. Patril medzi priekopníkov včelárstva na Slovensku. Pochovaný je miestnom cintoríne a pamätná tabuľa s jeho menom je umiestnená na budove rímskokatolíckej fary.

Podľa zachovaných správ Gabriela Paulíka na fare v roku 1853 navštívil redaktor Katolíckych novín v Pešti Ján Palárik, podľa ktorého je pomenovaná naša obec. Našu obec viackrát navštívil i známy jazykovedec a prvý kodifikátor slovenského jazyka Anton Bernolák, novozámocký okresný dekan a školský dozorca.

Roku 1903 sa v Slovenskom Mederi narodil Štefan Kostoláni, profesor na maďarskej bohosloveckej akadémii, teologický spisovateľ.

18. 10. 1934 v našej obci privítali Msgr. Andreja Hlinku, ktorého obecné zastupiteľstvo schválilo za čestného občana.

9. 4. 1921 sa v našej obci narodil Karol Bekéni, umeleckým menom Karol Strmeň. Pôsobil ako básnik, prekladateľ, novinár, literárny kritik, pedagóg, kultúrny pracovník. Bol to vlastne prvý veľký básnik, ktorého dal národu náš slovenský juh. V roku 1945 odišiel do emigrácie a od roku 1966 pôsobil ako univerzitný profesor v Clevelende. V našej základnej škole, ktorá má v názve jeho meno je zriadená pamätná izba s jeho dielami.

1. augusta 1948, teda pred 60-timi rokmi, bol Slovenský Meder premenovaný na Palárikovo.

Môže nás len tešiť, že tak ako v srdciach našich občanov Slovenský Meder stále žije, rovnako s hrdosťou sa hlásime k novému názvu Palárikovo.

Keď naša samospráva bola prvýkrát pozvaná medzi palárikovské obce do Majcichova, kde sa zrodila myšlienka spojiť obce, v ktorých Ján Palárik pôsobil, do združenia, vtedy som konštatoval, že v Rakovej sa Palárik narodil, v Štiavnických Baniach, Banskej Štiavnici, Starom Tekove, Abraháme, Trnave, v obci Hoste a Hronských Kľačanoch pôsobil ako kňaz, v Budapešti prežil najtvorivejšie literárne obdobie, v Majcichove je pochovaný a v Palárikove Ján Palárik stále žije. Žije v názve našej obce a v tvorivom živote našich občanov, ktorí chcú robiť časť tejto významnej osobnosti slovenských dejín.

Dôkazom toho, že sa o to snažíme, je úspech obce v separovanom zbere komunálneho odpadu, keď Palárikovo v tejto činnosti patrí medzi najúspešnejšie obce na Slovensku.

Sme radi, že veľkým bohatstvom Palárikova je bohatá záujmová činnosť početných záujmových organizácií.

K najiniciatívnejším organizáciám patrí Jednota dôchodcov, ktorá duchaplnne organizuje využitie voľného času našich seniorov. I dnes tu majú na návšteve svoju partnerskú organizáciu Klubu žien z nášho družobného mesta Zubří.

SČK patrí k najaktívnejším v okrese. Zamierava sa predovšetkým na dobrovoľné darcovstvo krvi, ale i na výchovu mladých zdravotníkov.

Obľúbenú záujmovú činnosť vzkriesili záhradkári, pestovateľom zeleniny a ovocinárom poskytujú aj cenné odborné školenia. Naša vďaka patrí aj poľovnému združeniu, ktoré okrem svojej záľuby veľa úsilia venuje udržiavaniu čistého životného prostredia v chotári.

Svojich nadšených priaznivcov majú holubári, rybári, Paddock club, kynológovia, združenie telesne postihnutých. Dlhodobou tradíciou v obci je ochotnícke divadlo a tradičná je i prehliadka historických vozidiel počas hodových sviatkov. Najstaršiu tradíciu tvoria dobrovoľní hasiči.

Mimoriadne horúcou témou posledných rokov je dianie vo futbale, ktoré zamestnáva nielen chlapcov, ale dokonca i ženy, ktoré stále vo väčšom počte chodia fandit' palárikovskej reprezentácii.

Naša škola nám robí tiež radosť skvelými výsledkami v záujmovej oblasti. Nezabudnuteľné je vlnajšie 1. miesto našej žiačky v celoštátnom kole recitačnej súťaže „Šaliarsky Mat'ko“.

Teší nás činnosť členov komisie pre vyhl'adávanie historických pamätihodností v obci. Cieľom tejto mimoriadne významnej a náročnej práce je objavovať vzácne historické dedičstvo obce a zachovať ho pre súčasnosť i budúce generácie.

Unikátnou udalosťou je nález vzácnnej sochy barokovej plastiky sv. Bernardína, starej viac ako 300 rokov pamätníkmí tých čias nazvanou „Žebrák“. Podrobnejšie sa o tomto vzácnom náleze dočítate v najnovšej publikácii Ing. I. Szabu, tú dnes predstavíme verejnosti.

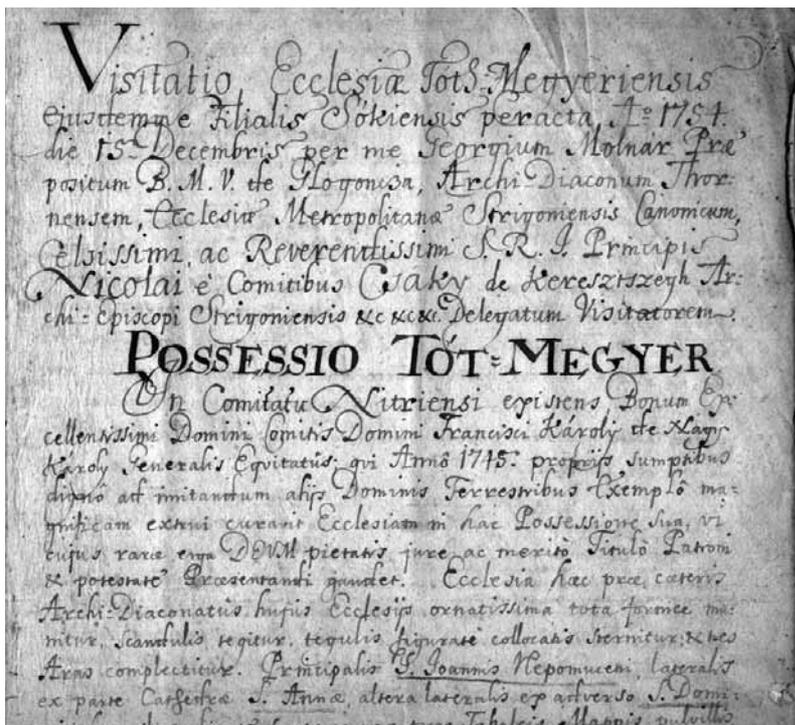
Významným objavom je i poznanie, že cez našu obec v minulosti viedla stredoveká obchodná cesta, je označená bronzovou platňou VIA MAGNA na dlažbe pred kostolom.

Včera bol v Palárikove prvý deň obecných osláv. Za účasti našich občanov sme pri moste cez Cergát otvorili stálu výstavu úzkokoľajnej kongskej železničky, ktorá pred pár desiatkami rokov reálne v Palárikove jazdila. Som presvedčený, že toto nádherné dielo bude okrem historickej výpovede aj zaujímavou atrakciou pre našich občanov i návštevníkov našej obce.

Vážení priatelia, vzácní hostia!

Okrem bohatej histórie naša obec má i mimoriadne ambiciózne rozvojové plány do najbližšej budúcnosti. Určite rovnako zaujímavé rozvojové plány majú i naše partnerské obce ako i všetky podnikateľské subjekty, ktoré svojím výrobným programom sa snažia vytvárať podmienky pre dôstojnú životnú úroveň našich občanov. K tomu, aby naše rozvojové plány sa mohli aj zrealizovať, potrebujeme okrem iného vzájomne spolupracovať, pomáhať si a mať priaznivé medziľudské vzťahy. Samozrejme, základným predpokladom každého úspechu je zdravie.

Dovoľte mi teda, vážené dámy, vážení páni, milí hostia, aby som spolu s Vami zdvihol čašu a pripil si na vzťahy plné vzájomného porozumenia, úspešnej spolupráce a úprimného priateľstva.“

V doteraz známych listinách sa písomne prvýkrát objavuje meno obce ako „Slovenský“ Meder v zápise kanonickej vizitácie z 15. 12. 1754

OSLAVY 760. VÝROČIA PRVEJ PÍ SOMNEJ ZMIENKY O OBCE A 60. VÝROČIA PREMENOVANIA OBCE SLOVENSKÝ MEDER NA PALÁRIKOVO

V piatok, 5. septembra 2008, v popoludňajších hodinách pri moste cez Cergát starosta obce **Mgr. Jozef Derňár otvoril stálu expozície palárikovskej úzkokoľajnej železničky**, nainštalovanej takmer presne na pôvodnom mieste jej bývalej trate.

Starosta obce v slávnostnom príhovore oboznámil občanov s históriou železničky a poďakoval všetkým, ktorí sa pričínili o vznik diela.

Za výdatnej pomoci krojovaných dievčat bol za potlesku odhalený drevený koník takmer v životnej veľkosti, ťahajúci dva vagóniky. Množstvo detí sa predbiehalo, kto prvý pohladká koníka, kto skôr vysadne na jeho chrbát či skôr vlezie do vagónikov. A neboli to iba šťastné deti, fotografujúce sa pri železničke. Mnohí starší Mederáci s nostalgiou hladkali vagóniky, obdivovali krásne dielo, ktoré im pripomenulo časy, keď železnička ešte fungovala. Hlavne bývalí obyvatelia Pikovej a Žofie s pohnutím spomínali, ako sa vozili v krytých vagónikoch v zime do školy. Dohadovali sa, koľko sa ich zmestilo sedieť na drevených lavičkách, aké okienka boli na „osobných“ vagónikoch, ktoré sa, žiaľ, nezachovali. Ďalší pri informačnej tabuli zase vysvetľovali záujemcom, kadiaľ presne viedla celá trasa „šínék“ (jazykovedci nech odpustia náš mederský dialekt). Iní zase debatovali s p. Ladislavom Kollárom, čo všetko je na vagónikoch pôvodné a čo musel dotvoriť tak, aby ani starí znalci nespoznali rozdiel medzi originálom a kópiou.

Mnohí sa chceli sfotografovať i s rezbármi – p. Vincentom Bujákom, Deziderom Ižákom a Vojtehom Illišom, ktorí koníka vytvorili z obrovského kusa duba získaného z OLZ v Palárikove. Zamestnanci našich technických služieb hovorili o všetkých súvisiacich prácach pri osadení koľajničiek, vagónikov i koníka do terénu. Medzitým sme sa dozvedeli od pamätníkov, že posledný kôň, ktorý dlhé roky odovzdava ťahal vagóniky, bola vlastne kobyľka Jula alebo Julča, ako ju láskyplne volali. No a jeden z rezbárov poznamenal, že hoci o tom nevedeli, predsa vytvorili kobyľku, lebo aj „úsmev“ a „účes“ má ženský. Prítomní na otvorení stálej expozície mederských šínok sa pri „Julči“ usmievali a vytešovali sa ako deti, ktoré dostali darček. Pevne verím, že štylizovaná kobyľka Julča, ťahajúca posledné dva vagóniky, bude ešte dlhé roky pripomínať časy nenávratne minulé a bude tešiť nielen naše deti, ale všetkých, ktorí okolo expozície

pôjdu. Možného vandala snád' odstraší informácia, že bude strážená i elektronicky. Jeden zo starších dal návrh, že každého, kto so zlým úmyslom siahne na železničku, treba zapriať namiesto Julči a za trest ho nechať ťahať vagóniky po asfaltke až na stanicu. Nápad ozaj dobrý, len pán Ing. Garaj by v tom prípade musel znova zapožičať originálny postroj a liace a čo najväčší bič.

Podarilo sa ozaj krásne dielo a veríme, že dlho bude ozdobou našej obce a dôkazom, že s úctou uchovávame a sprítomňujeme históriu obce.

(Bližšie informácie i fotografie o mederských šínkach i tvorcach expozície si môžete prečítať ďalej v článku p. Jankulárovej na str. 7).

Po otvorení železničky pokračoval **kultúrny program v priestoroch OTJ** až do neskorých nočných hodín.

Na jeho začiatku v slávnostnom príhovore starosta obce Mgr. Jozef Derňár pripomenul dôležité míľniky v histórii našej obce a reálne očakávania ďalšieho hospodárskeho, kultúrno-spoločenského i športového rozvoja Palárikova.

Bohatstvom obce sú iniciatívni, šikovní a múdri občania, vo všetkých oblastiach snažiaci o to, aby sa nám dobre žilo. Nezáleží to len od predstavitel'ov obce či podnikateľských subjektov, ale každý z nás spoluvytvárame podmienky kvalitného života, základom ktorého sú najmä dobré medziľudské vzťahy, úcta ku každému človeku a jeho poctivej práci.

Aj v tejto súvislosti ďakujeme všetkým, ktorí sa akokoľvek pričínili o krásny kultúrny program, ktorí sledovalo okolo 1000 divákov, teda rekordný počet.

Tlieskali sme najmenším **detičkám z materskej školy**, ktoré potešili milým tanečným vystúpením na ľudovú nôtu. Vystriedali ich folklórnym hudobno-tanečným pásmom **žiaci zo základnej školy a deti navštevujúce krúžky v Centre voľného času pri Dome kultúry**. V dramatic-

kom pásmo nám členovia z divadelného krúžku priblížili zvyky a ťažky život našich predkov.

Nielen mužské oko potešilo **vystúpenie brušných tanečnic**, ktoré nám v krásnych kostýmoch zvonným orientálnym tancom pripomenuli doby, keď sme patrili pod Osmanskú ríšu.

Zábavu vysokej šľachty na dvore cisára Rudolfa II. nám zase v nádherných renesančných róbach priblížili **členovia pražskej školy starého tanca Regii Caroli regis**. Za tónov stredovekej hudby pri pohľade na dvorné tance mnohé ženy zatúžili na chvíľku žiť v dobách rytierov. Ale iba na chvíľku, lebo hneď si uvedomili, že dávne časy neboli iba idylické. Na boj najmocnejších o majetky, o vplyv a bohatstvo, tak ako aj teraz, vždy kruto doplácajú najmä najširšie vrstvy obyvateľstva. A určite by nám chýbali technické výtopy 20. storočia, lebo napr. bez elektri-ny si ani nevieme predstaviť náš každodenný život.

Veľkému aplauzu nadšených obdivovateľov sa tešila pôvabná **speváčka Jadranka Handlovská**, zabávajúca nás temperamentnými tónmi stredomorských piesní nielen v slovenskom, ale i v srbskom a chorvátskom jazyku. V druhom bloku piesní nám predstavila v poradí už deviate CD s názvom V námorníckom tričku, ktoré mohli spolu s podpisom i spoločnou fotografiou získať jej početní priaznivci po skončení úspešného vystúpenia. Jadranka od nás odchádzala šťastná, že spolu s ňou spievali piesne všetky vekové kategórie divákov a na javisku i pod ním spontánne tancovali nielen deti, ale i „diskoteková“ mládež a ich starí rodičia.

Záver programu patril **dychovej hudbe Kesanka**, na ľudovú nôtú vyhrávala do spevu i do tanca do neskorých nočných hodín.

Na mnohé žiadosti bol **ohňostrojom**, pôvodne plánovaný o polnoci na záver piatočného kultúrneho programu, presunutý najmä kvôli najmladším divákovi na 21. hodinu. A každý, kto videl rozžiarené očka malých detí a ich nadšené výkriky, sprevádzajúce každú salvu nádherného ohňostroja, potvrdí, že nebolo škoda ani peňazí, ani žiadnej námahy vynaloženej na vydaté celoocebné oslavy významných výročí.

Na druhý deň, v **sobotu 6. septembra**, naši trochu starší páni športovci zohrali **priateľský futbalový zápas so Zubřím**.

Pri vynikajúcom guláši, ktorí navarili naši všestranne nadaní pracovníci technických služieb pod vedením „šéfkuchára“ Milana Garaja, **za sprievodu muzikantov Ľudovej hudby Goral**, futbalisti nám urobili radosť výhrou nad Zubřím 7:1. Na obranu vysokej prehry Zubřanov hovoriť „ťažká a dlhá“ cesta k nám. Veď museli odolávať lákadlám podávaným v autobuse a proti nim hralo i horúce počasie, na aké nie sú zvyknutí. Vraj, keď naši prídu k nim: „...tož uvidíme, jak ogaři vyhrajú!“

Kým sa priaznivci futbalu spontánne zabávali na ihrisku, predstavitelia našej obce už vítali vzácnych hostí prichádzajúcich na **slávnostné zasadnutie Obecného zastupiteľstva Palárikova**.

Predtým niektorí z hostí stihli navštíviť palárikovský kaštieľ a položiť vence k pamätníku Jána Palárika, aby tak vzdali úctu slovenskému národnému dejateľovi, spisovateľovi, dramatikovi a kňazovi, po ktorom nesie naša obec meno.

V krásne vyzdobenom Dome kultúry sa o šesťnástej hodine začalo slávnostné zasadnutie obecného zastupiteľstva ozaj netradične - brilantným vystúpením operného speváka, tenoristu **Otokara Kleina**, rodáka z Nových Zámokov.

Poslankyňa Ing. Alžbeta Husková, ktorá viedla zasadanie OZ, v mene samosprávy obce **privítala vzácnych hostí**: štátneho tajomníka Ministerstva výstavby a regionálneho rozvoja SR **Ing. Daniela Ácsa**, predsedu Nitrianskeho samosprávneho kraja **Doc. Milana Belicu** a poslankyňu Nitrianskeho samosprávneho kraja a riaditeľku Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny **Ing. Helenu Bohátovú**.

Po prvýkrát sa v Palárikove išli **predstavitelia všetkých palárikovských obcí a miest**, ku ktorým sa akýmkoľvek spôsobom viaže náš národovec, kňaz a dramatik Ján Palárik. Pod vedením starostov zavítali k nám delegácie samospráv z Banskej Štiavnice, Rakovej, Starého Tekova, Hronských Kľačian, Štiavnických Banií, Hoste, Abrahámu a Majcichova.

Zvlášť srdečne sme privítali **delegáciu zo slovenskej samosprávy z Budapešti** na čele s jej predsedom Ladislavom Petrom, **predstaviteľom partnerskej obce – mesta Zubří**, vedených starostom Ing. Lubomírom Vaculínom, ďalej **starostu Rastislavíc**, nášho rodáka, Ing. Petra Bekéniho a **starostu Jatova**, Jozefa Dubovského.

Otokar Klein

Rokovania sa zúčastnili rovnako vzácní a milí hostia, naši rodáci, predstavitelia podnikateľských subjektov, záujmovo-spoločenských organizácií, zamestnanci obce a, samozrejme, poslanci nášho zastupiteľstva.

Slávnostnému príhovoru starostu obce Mgr. Jozefa Derňára (text príhovoru na str. 8) predchádzalo vystúpenie **Mládežníckeho spevokolu Palárikovo**, ktorý pod dirigentskou taktovkou Mgr. Janky Kucharovej, PhD. na profesionálnej úrovni zaspieval gospelové piesne.

Po príhovore prednostka p. Alžbeta Jankulárovej viedla **slávnostný akt podpisu Zmluvy o združení Životnými cestami Jána Palárika**, ktorú podpísali: Juraj Čabák, zástupca primátora Banskej Štiavnice, Anton Heglas, starosta obce Raková, JUDr. Zdenka Bednáriková, starostka Starého Tekova, Ing. Miroslav Kollár, starosta Hronských Kľačan, Stanislav Neuschl, starosta Štiavnických Baní, Cyril Špačinský, starosta obce Hoste, Marián Vrbovský, starosta Abrahámu, Ing. Jozef Adámek, starosta Majcichova a náš starosta Mgr. Jozef Derňár.

Členom združenia palárikovských obcí je i mesto Trnava, avšak z vážnych dôvodov sa primátor Trnavy Ing. Štefan Bošňák nemohol zúčastniť slávnostného aktu a dohodu dodatočne podpísal.

Palárikovo má šťastie na množstvo tvorivých ľudí, ktorí svoj talent odovzdávajú ostatným prostredníctvom svojej práce.

S veľkým potešením sme privítali ďalšiu mimoriadne vzácnu a unikátnu publikáciu, ktorú s finančnou podporou obce pre nás pripravili **Ing. Imrich Szabó** v spoluautorstve s **Mgr. Jaroslavom Nemešom, PhD.** pod názvom **Historické cintoríny Palárikova**.

Slávnostného aktu uvedenia novej knihy do kultúrno-spoločenského života obce sa za asistencie autorov s veľkou radosťou a dojatím ujal náš rodák, **Prof. Ing. Karol Polák, DrSc. et Dr.h.c.**, rektor VŠ v Sládkovičove.

Podľakoval za česť, že bol pozvaný na slávnosť a za úžasné ocenenie, ktorého sa mu od rodákov dostalo tým, že mohol byť „krstným otcom“ novej publikácie. Po symbolickom posypaní knihy lupienkami ruží, ktoré nabíerali autori na starom cintoríne, pán Prof. Polák okrem iného povedal:

„Vo svete vidím dve šipky. Jedna je veda-tá nám dáva možnosť prežiť. A jedna veľká šipka dozadu, to je minulosť našich predkov, kde je zakopaná pravda a mravnosť. Vy ste túto mravnosť vykopali, držte sa jej! Dopredu ide veda, dozadu ide mravnosť. Nedajme si svoju minulosť ztratit', lebo budeme blúdiť v tmách a nebudeme vedieť, kam ideme. A vedieť cestu životom, to je veľmi dôležité!”

Po precitných slovách pána profesora Poláka slávnostné chvíle pokračovali ocenením aspoň niektorých jednotlivcov za obetavosť a iniciatívu v prospech našej samosprávy.

V prvom rade **Obec Palárikovo poďakovala** za významnú pomoc a podporu pri plnení rozvojových programov obce predsedovi Slovenskej národnej strany pánovi **Jánovi Slotovi**. Vzhľadom na to, že sa pán Slota z vážnych dôvodov nemohol zúčastniť na slávnosti, bolo mu dodatočne ocenenie odovzdané.

Starosta obce odovzdal ocenenia a pamätnú medailu:

- **Alžbete Jankulárovej**, prednostke obecného úradu, za celoživotnú tvorivú prácu v prospech našej samosprávy,
- **Ing. Imrichovi Szabovi**, za celoživotnú tvorivú literárnu činnosť,
- **Bc. Branislavovi Bízikovi**, poslancovi OZ, za jeho zásadný vplyv v kvalitatívnom vzostupe nášho futbalu a všestrannú materiálnu pomoc,
- **Ing. Ivete Markuskovej** za vynikajúce manažovanie separovaného zberu komunálneho odpadu,
- **firme Italslova** za zásadné zveľadenie areálu Obcej telovýchovej jednoty,
- **Ing. Karolovi Machovi a firme Indopo** za mnohoročné sponzorstvo našej telovýchovej jednoty,
- **Mgr. Karolovi Kolečanimu**, obecnému kronikárovi, za obetavú dokumentačnú činnosť,
- **Ing. Alžbete Huskovej**, poslankyni OZ a šéfredaktorke Našich novín, za desaťročnú zodpovednosť za ich vydávanie a za šírenie dobrého mena obce.

Pamätnú medailu Obec Palárikovo venovala i ďalším vzácnym hosťom, partnerom a predstaviteľom politických, kultúrno spoločenských i podnikateľských subjektov:

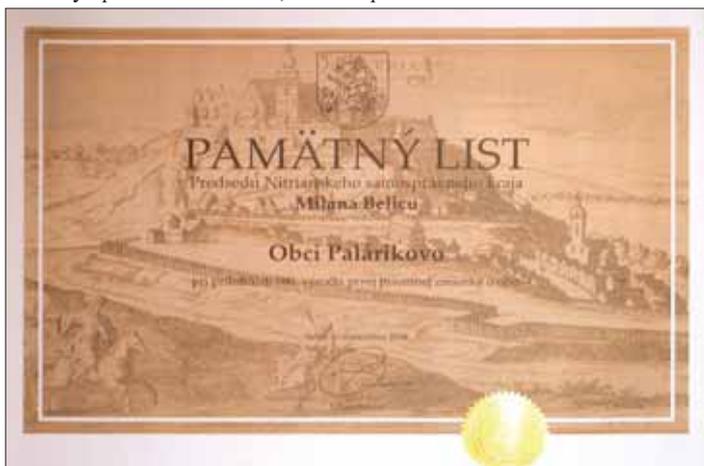
- **Doc. Milanovi Belicovi**, predsedovi Nitrianskeho samosprávneho kraja,
- **Prof. Karolovi Polákovi**, rektorovi Vysoké školy v Sládkovičove,
- **Štefanovi Šafarikovi**, hercovi divadla Jozefa Gregora Tajovského vo Zvolene,
- **Ing. Zoltánovi Černákovi**, riaditeľovi Poľno SME, s.r.o. Palárikovo,
- **Ing. Vladimírovi Černákovi**, predsedovi Poľnohospodárskeho družstva v Palárikove,
- **Ing. Jaroslavovi Václavovi**, riaditeľovi Odštepného závodu Lesov SR v Palárikove,
- **Gabriele Šrámkovej**, predsedkyni MO Jednoty dôchodcov Palárikovo,
- **partnerskému mestu Zubří**, ktoré prevzal starosta Ing. Lubomír Vaculín,
- **Dr. Pavlovi Zemkovi**, správcovi farnosti Majcichov, hlavnému aktivistovi iniciatívy palárikovských obcí.

Po akte ocenenia nasledoval **príhovor hostí**.

Ako prvý sa ujal slova predseda NSK **Doc. Milan Belica**, ktorý sa vyjadril, že s potešením prijal pozvanie do Palárikova, lebo vedel, že sa stretne s vynikajúcimi ľuďmi. Poďakoval všetkým generáciám ľudí, ktorí

viedli po stáročia našu obec, hlbokú vďaku vyjadril aj ich spolupracovníkom a všetkým tým, ktorí držali duchovný život obce v ťažkých chvíľach. Pripomenul, že nesmieme zabudnúť ani na generácie učiteľov, ktorí vysoko nad hlavu držali zástavu vzdelanosti. Musíme si vážiť a opatrovať dielo otcov, dedov, pradedov, lebo iba tak dosiahneme, aby o ďalšie roky spomínali naše deti, vnuci a pravnuci na nás.

Ako výraz hlbkej vďaky celým generáciám obyvateľov našej obce predseda NSK Doc. Belica **odovzdal starostovi Palárikova Pamätný list a zlatú medailu** ako osobný dar predsedu NSK pri príležitosti 760. výročia prvej písomnej zmienky o obci Palárikovo.

Dr. Pavol Zemko, majcichovský farár, nám v príhovore pripomenul osobu kňaza Jána Palárika a kládol nám na srdce, že ako nositelia mena po tomto vynikajúcom človekovi, musíme zostať verní jeho odkazu, a to, aby sme my, Slováci, boli dobrí ľudia.

Starosta Ing. Lubomír Vaculín odovzdal zdravicu obyvateľom Zubří všetkým obyvateľom Palárikova. Pamätnú medailu a ocenenie berie ako záväzok do budúcnosti a vyjadril nádej, že naše partnerské vzťahy sa budú iba upevňovať.

Na záver slávnostného zasadania nasledoval **kultúrny program**.

Uviedol ho vynikajúcim speváckym a hereckým umením náš rodák, **Štefan Šafarik**, herec zvolenského divadla.

Krásne kroje, ľudové piesne a tance v podaní folklórneho súboru zo Starého Tekova vystriedal Valašský súbor piesní a tancov Beskyd zo Zubří. Členovia súboru Beskyd vyhrávali a spievali naše spoločné slovensko-moravské piesne i dlho po skončení oficiálneho vystúpenia.

Nastal čas rozlúčky, pri ktorej všetci účastníci vysoko oceňovali priebeh slávnostného zasadania nášho obecného zastupiteľstva a vyjadrili presvedčenie, že do Palárikova určite ešte prídu, pretože naša dedina je nielen krásna, ale žijú v nej ľudia, medzi ktorých sa oplatí vrátiť.

Súbor piesní a tancov zo Starého Tekova

Nedeľa, 7. septembra 2008, patrila slávnostnej **svätej omši**, ktorú celebroidal Mgr. Róbert Horka, správca našej farnosti. Krásna kvetinová výzdoba kostola v bielo-žlto-modrých obecných farbách vyzdvihovala dôstojnosť duchovného zavŕšenia osláv výročia obce Palárikova.

V homílii pán farár pripomenul osobnosť a odkaz kňaza Jána Palárika, ktorý svojou kazateľskou činnosťou i prostredníctvom divadelných hier upozorňoval ľudí na nezdravé javy v spoločnosti – alkoholizmus, malomeštiactvo a iné neduhy. Úlohou kňaza bolo a je pripomenúť a napomenúť ľudí, aby žili v svedomí a bratstve. Aby všetko zlé, čo leží medzi nami, sa zahladilo, aby ľudia mohli nažívať v priateľstve a láske. A o to ide Ježišovi a o to išlo i Jánovi Palárikovi, svojimi divadelnými hrami prihovárajúcu sa i v súčasnosti priamo ľudskému srdcu. Prostredníctvom umenia je človek hlboko vnútorne zasiahnutý a snaží sa v sebe niečo zmeniť. Pán farár ďalej vyjadril radosť z účinkovania divadelného ochotníckeho súboru v našej obci a vyzval jeho členov, aby sa cez umenie ďalej prihovárali ľudskému srdcu, aby sme jeden v druhom dokázali nájsť brata. K srdcu účastníkov omše sa dostali i duchovné piesne, ktoré na vysokej úrovni spievali členovia Mládežníckeho spevokolu Palárikovo.

Po skončení omše sa veriaci spolu s kňazom a s predstaviteľmi obce presunuli **k pamätníku Jána Palárika** pri Dome kultúry, ku ktorému **bol položený veniec**.

Starosta obce Mgr. Derňár pod hlbokým dojmom zo svätej omše v príhovore povedal, že nevie nájsť krajšie slová, ako počul na kázni od pána farára, a preto iba poďakoval všetkým, ktorí sa zaslúžili o nádherný priebeh trojdňových osláv 760. výročia o prvej písomnej zmienke o obci a 60. výročia premenovania Slovenského Medera na Palárikovo. Poďakoval i Najvyššiemu za nádherné letné počasie a vyjadril nádej, že Palárikovo vďaka dobrým medziľudským vzťahom čaká šťastná budúcnosť.

Pozval všetkých prítomných, aby sa v priestoroch Domu kultúry občerstvili pripraveným pohostením a zároveň si prezreli výstavu umeleckých fotografií Ing. Mandúcha.

Na poschodí nášho kultúrneho stánku boli vystavené i staré a novšie fotografie Palárikova. Tie stihli pripraviť pracovníci DK pod vedením p. Marty Révayovej, ktorým patrí vďaka za tradične krásnu výzdobu a za zvládnutie množstva povinností súvisiacich s oslavami.

Vystavená bola aj zreštaurovaná vzácna baroková socha tzv. Žebračka i obraz majstra Stieranku, zobrazujúci legendu o treste rúhajúceho sa mnícha. Obdivovateľom obrazu boli darované jeho farebné fotoreprodukcie.

Nedeľnou svätou omšou a položením venca k pamätníku Jána Palárika sa oslava výročia obce ukončila.

Slávnostné chvíle sú teda za nami a pred nami zostáva úloha byť dôstojnými nositeľmi mena Jána Palárika a verní jeho odkazu byť dobrými ľuďmi.

Ing. Alžbeta Husková

Oslavy v obrazoch

Naše deti nás potešili krásnym kultúrnym programom

Členovia slovenskej samosprávy z Budapešti s predsedom Ladislavom Petrom (vpravo) navštívili i náš kaštieľ

Dr. Pavol Zemko, farár z Majcichova, hlavný aktivista iniciatívy palárikovských obcí, preberá Pamätnú medailu Obce Palárikovo

Nielen počas programu speváčky Jadranky, ale i pri dychovej hudbe Kesanky sa zabávali mladí i starší do neskorých nočných hodín

Ing. Lubomír Vaculín, starosta Zubří, v príhovore vyjadril nádej, že partnerské vzťahy našich obcí sa budú iba upevňovať

Autor fotografií z osláv: Erich Berkeš

Pri slávnostnej svätej omši medzi obetnými darmi bola i kniha Historické cintoríny, ktorú na oltár priniesol jej spoluautor Ing. Imrich Szabó

Ján PALÁRIK

katolícky kňaz, spisovateľ, dramatik, novinár, politik, národný buditeľ

Ján Palárik sa narodil 27. apríla 1822 v obci Raková na Kysuciach v rodine roľníka, učiteľa a organistu. Vo vlastnom životopise otca charakterizoval syn ako „prostého a neučeného človeka, geniálneho však naturalistu v hudbe, speve a veršovaní.“

V rokoch 1828-32 navštevoval Ján Palárik ľudovú školu u svojho otca v Rakovej, kde získal aj základné hudobné vzdelanie. V štúdiu pokračoval na gymnáziu v Žiline a Kecskemete (1832-39). Počas teologických štúdií (1839-47) v Ostrihome, Bratislave a Trnave získal národné povedomie, osvojil si nacionalisticko-liberálne názory (za čo bol prenasledovaný) a nadobudol rozhľad v nemeckej a francúzskej literatúre. V tomto čase sa spriatelil s Jozefom Viktorínom a Martinom Hatalom. Po vysvätení za katolíckeho kňaza pôsobil ako kaplán v Starom Tekove, v Hronských Kľačanoch a Veľkých Kozmálovciach (1847-50), kde prežil revolučné roky, vo Vinšachte (dnešné Štiavnické Bane, 1850-61) a v Banskej Štiavnici (1851-52). Nasledujúcich desať rokov bol kaplánom na nemeckej fare v Pešti (1852-62) a od r. 1862 až do svojej smrti (zomrel 17. decembra 1870) pôsobil ako farár v Majcichove pri Trnave.

V rámci svojho povolania Palárik zastával progresívne názory, horlil za občianske práva, národnú i sociálnu slobodu. Vo Vindšachte vydával časopis náboženského zamerania Cyril a Method (1850-51), kde sa zastával demokratizačných reformných zásad v cirkvi (cirkevná vrchnosť ho za jeho pos-

toje a neposlušnosť odsúdila na jednomesačné cirkevné väzenie). Počas pôsobenia v Pešti redigoval Katolícke noviny pre dom a cirkev (1852-56), v nich zápalito bojoval za spisovnú slovenčinu. Tejto téme venoval aj prácu Oblas pravdy v záležitosti spisovnej reči slovenskej (1852). Svoje články uverejňoval aj v časopise Priateľ školy a literatúry. Zúčastnil sa na založení novej politickej strany, tzv. Novej školy slovenskej (1868) a krátky čas písal do Slovenských novín. Popri politickej práci bol činný aj pri organizovaní národného školstva a osvety. Napísal niekoľko učebníc náboženstva i čítaniek a gramatik pre slovenské školy. V roku 1855-56 vydal vlastným nákladom tri zväzky Spisov pre mládež od nemeckého spisovateľa Ch. Schmida, v r. 1858 spolu s J. Viktorínom beletristický almanach Concordia. Posudzoval práce zasielané na dramatické súbavy Matice slovenskej, pripravoval založenie slovenského gymnázia v Kláštore pod Znievom a kníhtlačiarenskeho spolku Minerva v Pešti.

Hlavný význam literárnej tvorby Jána Palárika spočíva v dramatickej tvorbe. Je autorom vynikajúcich veselohier – Inkognito (vyšla v almanachu Concordia v r. 1858), Drotár (almanach Lipa v r. 1860), Zmierenie alebo dobrodružstvo pri obžinkoch (Lipa, 1860) a tragédie Dimitrij Samozvanec (vyšla po autorovej smrti v almanachu Minerva v r. 1870).

V článku Dôležitosť dramatickej národnej literatúry (Sokol, 1860) objasňoval svoje postoje, ktoré ho viedli k písaniu veselohier zo života súčasnej slovenskej spoločnosti.

Ján Palárik sa zaradil medzi významné osobnosti slovenského literárneho a kultúrneho života v 19. storočí. Bol jedným z najdemokratickejších predstaviteľov štúrovskej generácie, neúnavným národným buditeľom, priateľom ľudu, nadšeným vlastencom, vzdelaným kňazom, človekom so silným sociálnym cítením a reformátorskými sklonmi. V jeho živote i myšlienkach popredné miesto zastávali tri témy: národ, vlasť a sloboda. Naplňaniu ich obsahu v tom najpozitívnejšom zmysle venoval celý svoj život. Jeho dielo je živé a aktuálne, jeho skvelé veselohry sa dodnes s veľkou obľubou uvádzajú na profesionálnych i ochotníckych divadelných scénach. V Palárikovom rodisku – v Rakovej na Kysuciach, v Majcichove i v Palárikove sú na jeho počesť inštalované pamätníky i pamätné tabule, jeho meno nesú kultúrne stánky (Raková, Čadca), základné školy (Raková), pamätné izby (Raková, Majcichov) i ochotnícke divadelné súbory (Čadca, Raková).

K najvýznamnejším prejavom odkazu Jána Palárika patrí národná divadelná prehliadka ochotníckych súborov s inscenáciami pôvodnej slovenskej dramatickej tvorby – Palárikova Raková, ktorá sa koná od r. 1968 na Kysuciach – v obci Raková a od r. 1986 aj v Čadci. Zaujímavou aktivitou je aj partnerstvo a pravidelné stretávanie sa predstaviteľov miest a obcí, ktoré sa viažu k životu a pôsobeniu Jána Palárika. Na slávnostnom zasadnutí Obecného zastupiteľstva v Palárikove dňa 6. septembra 2008 obce Raková, Starý Tekov, Hronské Kľačany, Štiavnické Bane, Banská Štiavnica, Hoste, Abrahám, Majcichov a Palárikovo podpísali Zmluvu o združení Životnými cestami Jána Palárika, ktorej zmyslom je prehlibovať poznatky o tejto významnej osobnosti, zachovať a rozvíjať jeho odkaz.

Školský rok 2008/2009 v Základnej škole K. Strmeňa s MŠ Palárikovo

Nový školský rok bude ovplyvnený realizáciou reformy na základe Zákona o výchove a vzdelávaní, ktorý bude mať dopad na výchovu a vzdelávanie na všetkých stupňoch škôl niekoľko rokov. Dáva väčšie kompetencie riaditeľstvám škôl pri výbere častí učiva. Tieto kompetencie sú podmienené dodržaním štátneho vzdelávacieho programu a následne vypracovaním školského vzdelávacieho programu. Tu má škola možnosť zamerať sa na určité oblasti podľa podmienok. Základná škola K. Strmeňa s materskou školou v Palárikove bude v nasledujúcich rokoch orientovať svoju činnosť na vyučovanie jazykov a informačných technológií.

V tejto fáze realizácie máme v plnej miere zabezpečených vyučujúcich a tri učiteľky ročníkov 1.-4. si budú dopĺňať vzdelanie s aprobáciou anglický a nemecký jazyk. Preškolenie z informačných technológií absolvovali všetci učitelia.

Reforma sa v prvej fáze bude realizovať v prvom a v piatom ročníku a následne v ďalších ročníkoch.

Nedostatkom je, že pre tieto ročníky nie sú zabezpečené učebnice a ústredné dodávky meškajú i pre vyššie ročníky.

Počet žiakov v tomto školskom roku sa ustálil na 311, z čoho vyplýva, že na škole bude 16 tried, 21 učiteľov a 2 asistentky pre integrovaných žiakov. Je zriadené jedno oddelenie školského klubu detí a podľa harmonogramu začala svoju prácu i školská kuchyňa.

V návaznosti na predchádzajúce obdobie budú pracovať na škole záujmové krúžky financované prostredníctvom vzdelávacích poukazov.

Krúžky budeme zriaďovať podľa záujmu detí. Na základe minuloročných skúseností budú tieto viesť i nepedagogickí pracovníci, ktorí spĺňajú kritériá pre prácu s deťmi.

Po rekonštrukcii školskej budovy sa výrazne vylepšili podmienky pre pedagogicko - výchovnú i mimoškolskú prácu.

Riaditeľstvo školy si stanovilo úlohy, ktoré by mali zabezpečiť postupnú rekonštrukciu priestorov telocvične. Táto nebola zahrnutá do celkových prác v minulom roku.

Začali sme s prípravou priestorov pre detské ihrisko materskej školy. Postupne za pomoci sponzorov a dostupných finančných prostriedkov z projektov sprevádzkujeme vonkajšie ihriská.

Bude potrebné doplniť a modernizovať vybavenie školy vyučovacou technikou. Tieto úlohy bude riaditeľstvo zabezpečovať priebežne podľa naliehavosti.

Verím, že tak ako v predchádzajúcom období i teraz budeme mať všestrannú podporu u zriaďovateľa, pretože bez pomoci obce nebude možné realizovať všetky úlohy.

Mgr. Milan Lauro
riaditeľ školy

Nový školský rok v materskej škole

A ni sme sa nenazdali a už je po letných prázdninách. Po prvýkrát sme si už vyskúšali začiatok školského roka v novom prostredí s jeho prípravami v rôznej podobe: veľké upratovanie, zvolanie schôdze rodičovského združenia, úprava zelene školského dvora, výzdoba chodby kartónovým hradom a celková príprava tried na privítanie našich najmenších.

V školskom roku 2008/2009 budú v prevádzke 3 triedy s celodennou starostlivosťou, do ktorých je zaradených 81 detí:

- 1. trieda: 4-6-ročné: 26 detí
- 2. trieda: 4-6-ročné: 25 detí
- 3. trieda: 2,5-4-ročné: 30 detí

Počty detí v jednotlivých triedach podľa vekového zastúpenia sa postupne budú znižovať v priebehu troch rokov v rámci realizácie školskej

reformy. Tak ako na základných školách aj v materských nový školský zákon predkladá povinné plnenie úloh, ktoré budú tvoriť 70% nášho plánu školy a zvyšných 30% sa doplní vlastnými aktivitami v rámci projektov, exkurzií, akcií, súťaží a osláv pri rôznych príležitostiach atď.

Vo výchovno-vzdelávacom procese budeme pokračovať v plnení nášho projektu Škola podporujúca zdravie. V 1. triede sa bude realizovať metodika Krok za krokom nadácie Škola dokorán. V oblasti environmentálnej výchovy chceme vypracovať projekt o spoznávaní brehov Cergátu.

V školskom roku 2008/2009 budú môcť deti navštevovať krúžky: 2 tanečné, výtvarný a krúžok Lego Dacta. Na záver chceme zaželať deťom veľa príjemných zážitkov a pohody počas pobytu v materskej škole, ktorú mienime v spolupráci so zriaďovateľom a rodičovským združením v budúcnosti zveľaďovať.

Za kolektív materskej školy:

Milada Židuliaková,
zástupkyňa riaditeľa ZŠ pre MŠ

Letný tábor 2008 - Škutovky

Jedenásteho júla sme sa zišli pred železničnou stanicou v Palárikove. V tento deň sme všetci – 60 menších i väčších detí, odchádzali do tábora. O niekoľko minút na to sme sa rozlúčili so svojimi rodičmi a vyzazili sme na vlaku, ktorý nás odviezol do Ružomberku. Tam na nás čakal autobus, aby nás odviezol do Škutoviek. Keď sme tam prišli, rozdelili sme sa do izieb. Na izbách sme mali čas na vybaľovanie a na odpočinok. Potom sme sa všetci zišli v spoločenskej miestnosti, kde sme mali ďalší program. Okolo šiestej sme mávali večere. Po nich sme sa zabavili na večernom programe. Samozrejme, nesmela chýbať diskotéka. Najskôr sa mnohým nechcelo tancovať, ale po krátkej dobe tancovali skoro všetci. Počas ďalších dní sme mali súťaže ako „Top-ák a Top-inka tábora“, Letné olympijské hry Škutovky, súťaž o najlepšieho tanečníka a tanečnicu tábora... Pravdaže chodili sme aj na menšie túry. Navštívili sme salaš, kde sme pokúpili a s chuťou pojedli vynikajúce korbáčiky. V pondelok sme si boli obzrieť Oravský hrad. Hoci nám lialo ako z krlhy, výlet sa nám páčil. Cestou späť z hradu sme sa zastavili v obchode, aby sme nakúpili darčeky pre všetkých doma. Poslednú noc v tábore sme prežili v strašidelnom lese. Niektorí si bez toho tábor nevedeli predstaviť.

Potom sme už smutne zaspávali na izbách, lebo sa blížila cesta domov. V utorok sme sa vrátili s krásnymi zážitkami, ktoré sme hneď vyrozprávali našim rodičom a starým rodičom.

A skončili sme tam, kde sme začali – na železničnej stanici v Palárikove.

Lucia Markusková

V mene všetkých detí z LETNÉHO TÁBORA ŠKUTOVKY 2008 ďakujeme za podporu a finančné príspevky štátnej správe a sponzorom:

**Obecný úrad Palárikovo, Nitriansky samosprávny kraj,
Farský úrad Palárikovo, Združenie mariánskej mládeže Nitra,
Provinciála sestier uršulínok Bratislava, Ing. Stanislav Pondela,
Bc. Branislav Bižik, Ing. Vít Drgon, Motor-Car Nové Zámky, s.r.o.,
RM elektro, M. Strhan, Union poisťovňa, a.s., Ing. Euboš Michalík.**

ĎAKUJEME!

Priateľstvo ako dar

Dňa 29. júna 2008 sa 43 členov MO JDS Palárikovo zúčastnilo zájazdu do družobného mesta Zubří, Zájazdu sa zúčastnili i zástupcovia obce: prednostka OcÚ p. Alžbeta Jankulárová, poslanec Ing. Štefan Kovalčík a vedúca DK p. Marta Révaiová. Po rýchlej ale bezpečnej ceste sme bez problémov prešli bez hraničnej kontroly na Moravu a prišli sme do kraja, ktorý je prekrásny – plný zelene, kopcov, parčíkov a najmä dobrých ľudí. V cieľi našej cesty nás privítala pani Lidka Jaroňová, poslankyňa, ktorá nás počas celej doby sprevádzala. V kultúrnom dome pre nás naši hostitelia prichystali občerstvenie a na posedení sa zúčastnili okrem p. starostu Ing. Ľubomíra Vaculína i predstavitelia mesta a, samozrejme, i členovia MO - Zväzu žien zo Zubří pod vedením p. Jarky Svakovej. Po milých slovách, výmene symbolických darčiekov a chutnom obede pre nás naši milí hostitelia pripravili kultúrny program. Keďže drvivá väčšina našich členov v Zubří bola už niekoľkokrát a poznáme Staré Zubří, kaplnku Ducha svätého, kostol sv. Kataríny, čakala nás návšteva valašského múzea v neďalekom Rožňove pod Radhoštem. V múzeu akoby sme sa boli dostali do sveta našich starých a prastarých rodičov. Privítalo nás prekrásne drevené mestečko, jednotlivé exponáty-domy sú z rôznych častí Valašska. Exteriér i interiéry zanechal v nás hlboké dojmy. Čo nás veľmi zaujalo, to boli ukážky rôznej činnosti v minulosti-pranie prádla, žehlenie, pečenie chleba, vyrezávanie dreva, kovanie nástrojov, výroba a spracovanie mäsa. Zaujímavá bola i návšteva

Podpis dohody o spolupráci MO Zväzu žien zo Zubří a MO Jednoty dôchodcov z Palárikova

pošty, kostola sv. Anny i cintorína, kde sú pochované významné osobnosti Valašska. V múzeu sme mohli aj ochutnať rôzne špeciality, vypočuť si príjemnú hudbu v podaní valašských muzikantov. Tí, keď zistili, že sme zo Slovenska, hneď spustili pieseň „Macejko...“ a spolu s nimi sme si i zaspievali. Po návrate do Zubří sme navštívili tamojší cintorín a nový stavebný obvod Nad Fojstvim. V kultúrnom dome nás už čakal súbor detí Malí Valašci, ktorí svojím vystúpením nadviazali na návštevu múzea. Milo nás prekvapilo aj vystúpenie členiek MO Zväzu žien, ocenili sme aj ich nápad, ako každého obdarovať formou tomboly. Každý účastník zájazdu takto dostal milý darček. Pri káve, dobrom moravskom vínu a slivovici i vynikajúcich koláčoch – frgáloch nám čas pri družnej besede veľmi rýchlo plynul. Slávnostným okamihom bolo podpísanie dohody o spolupráci MO Zväzu žien zo Zubří a MO JDS Palárikovo predsedkyňami oboch organizácií. Po výdatej večeri prišiel čas rozlúčky, pri ktorej vypadli i slzičky dojatia a vďaky, ktorá patrí všetkým členkám MO Zväzu žien zo Zubří pod vedením p. Jarky Svakovej a predstaviteľom mesta Zubří. Samozrejme, že poďakovanie patrí aj p. G. Šrámkovej i nášmu starostovi Mgr. Derňárovi.

Medzi našimi organizáciami sa vyvinul nádherný vzťah, ktorý prerástol do osobných priateľstiev. A priateľstvo je najkrajší a najcennejší dar, je zmyslom všetkých darov, ktoré si ľudia dávajú. O tom hovorí Phil Brosmans: „V tvojom srdci žijú ľudia, ktorí sú v ňom doma a ostanú tam bývať, aj keď budú mŕtvi.“

Elena Šrámková

Život dôstojný človeka

*„Nech sú požehnaní tí, ktorí chápu,
že moje nohy už nevládu chodiť.“*

*Nech sú požehnaní tí, ktorí majú pochopenie,
že zle počujem a ktorí sa usilujú hovoriť nahlas a zrozumiteľne.*

*Nech sú požehnaní tí, ktorí vedia,
že moje oči už veľa nevidia a že hneď všetko nepochopím.“*

1. október bol valným zhromaždením OSN vyhlásený v r. 1990 za Medzinárodný deň starších ľudí. Je to celosvetovo uznávaný deň naplnený celým radom rôznych aktivít, ktorých cieľom je zlepšiť život starších ľudí.

Stárnutie je prirodzenou etapou života a samo o sebe nie je problém. Hlavným problémom je však výskyt chorôb, neschopnosti a predčasnej úmrtnosti. Stárnutie je celoživotným procesom, každý začína viditeľne starnúť v inom veku a inou rýchlosťou. Pre mnohých ľudí odchodom do dôchodku sa stáva život monotónny a bez záujmov. Prestanú sa stretávať s ľuďmi, izolujú sa, podliehajú pasívnosti, nemajú žiadny program, upadajú fyzicky i psychicky. Lepší prípad je, keď odchodom do dôchodku človek vníma ako začiatok nového života, keď sa stáva pánom svojho času a môže robiť to, čo ho bavilo, ale popri zamestnaní nestíhal. Významnou pomocou pre starších ľudí sú rôzne spoločenské organizácie, medzi ktoré patrí u nás Jednota dôchodcov. My, jej členovia, sme presvedčení, že i keď sme prekročili prah tretieho veku, nezastavili sme sa. Netrápime sa, že mladosť máme za sebou. Máme ešte dost síl, vytrvalosti i pevnej vôle pre seba niečo urobiť. Ustavične tvorivo a veselo pripravujeme rôzne akcie, pri ktorých sa cítíme veľmi dobre a ktoré nám pomáhajú žiť na úrovni aj v staršom veku.

Elena Šrámková

Čas plynie – spomínam...

Tak, ako to cítim v srdci,
posielam pozdrav rodnej obci.
Ako mi pribúdajú roky,
častejšie sem vedú moje kroky.

Tu dobrých príbuzných mám,
preto rada dlhú cestu prekonám.
Tu čaká ma dobrá mama,
ktorá v ťažkých chvíľach pri mne stála,
aby som nebola sama.

Aj náruč sestrična je pre mňa otvorená,
už v detstve mi pomáhala
a dobré rady dávala.

Tu spomínam na detstvo krásne,
na mnohé zážitky vzácne.
Na starej mamy makovník,
ktorý tak upiecť už nevie nik.
Na starého otca mozoľnaté dlane,
a predsa to najnežnejšie pohľadkanie.

No v duši cítim i žiaľ,
že nikdy nevidím otcovu tvár.
Osud, ktorý nám ho vzal, mi však i veľa pekného dal.
Som šťastná, že sa mám kde a ku komu vracieť,
všetko to krásne, čo prežila som, splácať.

K výročiu obce všetkým spoluobčanom želám,
nech im pri skrášľovaní obce vydrží elán,
Nech každý nový deň im prinesie radosť len.
Nech všetci ako v kruhu veľkej rodiny,
prežijú vo svojej obci len šťastné hodiny.

*PaedDr. Mária Brozmanová rod. Talafusová,
Martin*

Znova sa rozozvučal školský zvoniec a žiaci aj ich pedagógovia sa vracajú do vzdelávacích inštitúcií aj v našej farnosti. Pri tejto príležitosti je však potrebné poznamenať, že svojím spôsobom sú podstatne do výchovného a vzdelávacieho procesu vtiahnutí aj rodičia a vlastne celé rodiny detí. Všetci predsa rovnako chceme, aby to naše deti v živote niekam dotiahli.

Naša obec bola a je úzko spätá so železnicou. Tá nikdy nemôže existovať bez koľají. Koľaje však musia bežať rovnomerne vedľa seba, inak by sa vlak po nich nikam nedostal. Banálne jednoduché – aj škôlkári to už vedia.

Ak teda chceme, aby to naše deti niekam dotiahli, musíme im vytvoriť obe koľajnice: tú školskú aj tú domácu. A obe musia rovnomerne bežať vedľa seba, lebo inak sa deti nikam nedostanú. Pedagóg nesmie degradovať autoritu rodiča a rodič nesmie zhodiť pedagóga. Inak sa koľajnice môžu nenávratne skriviť a vláčik – školáčik natrvalo uviazne v niektorej opustenej stanici alebo uprostred cesty. Dúfam, že táto metafora nikoho neurazí.

Sám som totiž pôsobil a pôsobím ako pedagóg vo viacerých vzdelávacích inštitúciách rôzneho typu a zamerania a to, čo pedagógom všade najviac chýbalo a chýba, je podpora ich práce zo strany rodiča. Rodičia našich detí sú totiž beznádejne zamestnaní. Pracujú od rána do večera a po práci sú takí vyčerpaní, že na deti im nezostáva čas. Vidíme to na každom kroku, cítime to z detí. Prosperita sa stala bohom, ktorému sa oddane klaniame. Celé generácie detí sa stávajú obeťami konzumnej spoločnosti. Tak veľa vecí si eš-

te musíme kúpiť a médiá nás dennodenne presviedčajú, ako veľmi tie veci potrebujeme. A na takéto masové nakupovanie drahých vecí treba naozaj veľa peňazí. A tak pracujeme sedem dní v týždni a život nám pomaly preteká cez prsty. Hovoríme si: „Ešte tento týždeň alebo tento rok potiahnem a potom...“ Ale po týždni či roku príde nový produkt a my zasa musíme pracovať, aby sme si mohli niečo kúpiť a tak sa z tých kúpených vecí vlastne ani nemáme kedy tešiť. A čo deti? Často sú na vedľajšej koľaji: odložené do času, keď na ne konečne budeme mať čas. Deti, ktoré sú celý deň samy doma. Bez dozoru a bez pohľadania.

Mnohí si poviete, že ja deti nemám a preto je mi ľahko písať a že teda nemám právo na kritiku rodičov. Máte pravdu. Priznávam, že neviem, či by som zvládol výchovu vlastných detí, keby som ich mal. Nikoho nechcem a nemám právo kritizovať. Ja len viem, že to, čo sa deje, je veľmi zlé. Chcem len, aby sme sa zobudili a začali hľadať riešenie, lebo toto naozaj je problém.

Zatiaľ budem prosiť nášho Boha, aby nastala zmena myslenia v spoločnosti. Aby si dospelí uvedomili, že je lepšie, ak sa rodina uskromní a nedopraje sebe ani svojim deťom množstvo nových vecí. Deti totiž oveľa viac potrebujú prítomnosť rodiča ako prítomnosť vecí. Neviem, či sa to dá, a ani neviem, ako sa to dá urobiť. Viem len, že deti to veľmi potrebujú a čím skôr, tým lepšie. Na jednej a tiež nie bezchybnej školskej koľajnici to celkom určite nezvládnú.

Mgr. Róbert Horka
správca Vašej farnosti

Modlitba seniora

Pane, Ty vieš lepšie ako ja, že zo dňa na deň stárnem a jedného dňa budem starý.

Chráň ma pred pocitom, že musím pri každej príležitosti ku každej téme niečo povedať.

Zbav ma veľkej náruživosti dávať do poriadku vecí iných.

Nauč ma, aby som bol uvážlivý a ochotný pomáhať, ale aby som nekibicoval a nerozkazoval.

Zdá sa mi, že je škoda z prebytku múdrosti nerozdávať, ale Ty, Pane, vieš, že by som si rád udržal zopár svojich priateľov.

Nauč ma mlčky znášať svoje choroby a ťažkosti. Pribúda ich a chuť hovoriť o nich z roka na rok rastie. Netrúfam si prosiť, aby si mi dal dar s radosťou počúvať druhých, keď hovoria o svojich chorobách, ale nauč ma ich trpezlivo znášať.

Rovnako sa odvažujem prosiť o lepšiu pamäť, ale aj o trochu väčšiu skromnosť a menšiu istotu, keď sa moja pamäť nezhoduje s ich pamäťou. Nauč ma tej obdivuhodnej múdrosti vedieť sa mýliť. Drž ma, aby som bol, ako sa len dá, láskavý.

Starý dudroš je korunné dielo diabla. Nauč ma u iných odhaľovať nečakané schopnosti a daj mi dar, aby som sa o nich vedel aj zmieniť.

Mám vrásky a šedivé vlasy. Nechcem sa sťažovať, ale Tebe, Pane, to poviem – bojím sa staroby. Je mi tak, akoby som sa musel rozlúčiť a nemôžem zastaviť čas. Cítim, ako zo dňa na deň strácam silu a prichádzam o bývalú krásu. Bol som pyšný, že ešte stále môžem súperiť s mladšími. Teraz cítim a uznávam, že toho nie som schopný. Bol by som smiešny, keby som sa o to pokúšal.

Ale Ty, Pane, hovoríš: „Kto verí vo mňa, tomu rastú krídla ako orlovi. Daj môjmu srdcu silu, aby som prijal život tak, ako ho Ty riadiš. Nie mrzuto, nie ľútostivo so skleslou náladou, nie ako odchádzajúci, ale ako vďačný a pripravený na všetko, na čo ma povoláš.“

A k tomu mi daj všetku silu srdca.

Amen

V sobotu 23. augusta 2008 sa 44 farníkov spolu so svojim kňazom Mgr. Róbertom Horkom zúčastnilo púte do neďalekého mariánskeho pútnického miesta v Novej Vsi nad Žitavou, kde sa už oddávna pri studničke konajú púte na sviatok Panny Márie Kráľovnej.

Po príchode do pútnického areálu sme si vykonali pobožnosť krížovej cesty, po nej nasledovala modlitba posvätného ruženca a vrcholom bola slávnostná sv. omša, ktorej hlavným celebrantom bol Mons. Marián Dragúň, dekan z Topoľčan. Po sv. omši sme sa sviečkovým sprievodom presunuli do kostola, kde bola púť ukončená sviatostným požehnaním.

Ing. Alžbeta Kovačiková

Beachvolejbalový turnaj

Zanietení palárikovskí volejbalisti zorganizovali v nedeľu 31. augusta 2008 prvý úspešný turnaj v beachvolejbale.

Po jednom roku fungovania plážového ihriska v Palárikove, ktoré je vo dvore medzi hospodárskou budovou farského úradu a hospicom, sa na ňom stretlo 9 trojčlenných tímov: 5 mužských a 4 ženské. Teplý augustový deň im prial, a tak po úvodnej registrácii o 13.00 hod. mohli začať hrať. Lós najprv padol na mužské družstvá: Pampelišky a Lešení. Po nich si svoje zápasy odohrali TIKO a JC 119. Pokračovalo sa zápasmi žien: Žížaly – SVS, Ladies – Snehulky. Prvé kolo ukončili víťazne JMP proti TIKO. Po malej prestávke s občerstvením nasledovalo semifinále a finále, ktorých zápasy boli väčšinou veľmi vyrovnané. Konečné umiestnenie družstiev potvrdilo výrok moderátora, že skúsenosť a vek sú najlepším predpokladom výhry.

Ženy:

1. miesto: SVS
2. miesto: Ladies
3. miesto: Snehulky
4. miesto: Žížaly

Muži:

1. miesto: JC 119
2. miesto: JMP
3. miesto: Pampelišky
4. miesto: Lešení
5. miesto: TIKO

Víťazné tímy boli ocenené spomienkovými pohármi a medailami, ale aj srdečným potleskom fanúšikov, ktorí prišli povzbudiť svojich príbuzných a známych v tejto letnej hre.

Organizátori vyslovujú poďakovanie Pekařní J. Oremus a ostatným sponzorom, ktorí akýmkoľvek spôsobom pomohli pri uskutočnení beachvolejbalového turnaja.

Mgr. Slavomíra Belanová

Kuchársky kútik

Kura s nivou

Suroviny:

1 kura, maslo, 2 stredne veľké cibule, 15 dg nivy, mlieko alebo smotana, soľ

Postup:

Kura naporcujeme, posolíme a necháme chvíľku odležať. Pekáč zľahka vymastíme maslom, poukladáme na kolieska pokrúpanú cibuľu, na ňu rozložíme porcie kurčaťa. Všetko zasypeme strúhanou nivou. Podlejeme mliekom alebo smotanou a zapečieme.

Richtárska pochúťka

Suroviny:

30 dg mletého mäsa, soľ, čierne korenie, cesnak, 1 vajce, žemľa, mlieko, 10 dg šunky, 1 stredne veľká cibuľa, údená klobása

Postup:

V mise zmiešame mleté mäso, soľ, korenie, cesnak, vajce a žemľu namočenú v mlieku. Pridáme osmaženú cibuľu a na slížiky pokrúpanú šunku. Zo zmesi vytvoríme bochník, do ktorého zabalíme údenú klobásu. Opečieme zľahka na tukom vymastenej panvici, podlejeme mäsovým vývarom a upečieme. Ako prílohu podávame zemiaky alebo zemiakovú kašu.

Bolognécke špagety

Suroviny:

25 dg mletého mäsa, 1 balíček špagiet, soľ, korenie oregano, rajčinový pretlak alebo kečup, 15 dg strúhaného syra

Postup:

Na panvici osmažíme mleté mäso, podlejeme mierne vodou a podusíme. Potom pridáme rajčinový pretlak, osolíme, okoreníme oreganom. Uvaríme špagety podľa návodu. Na tanieri porciu špagiet prelejeme mäsovou zmesou a posypeme strúhaným syrom.

Kapusta ako mozoček

Suroviny:

500 g bielej kapusty, 4 lyžice oleja, 4 vajcia, soľ, mleté čierne korenie

Postup:

Kapustu očistíme, pokrájame a dáme do rajnice. Podlejeme troškou vody, osolíme a prikryté udusíme do mäkka. Potom ju scedíme, necháme odkvapkať a pokrájame na menšie kúsky. Cibuľu speníme na oleji, pridáme pokrúpanú kapustu a miešame, kým sa nevyparí štava. Vajčička rozšľaháme, osolíme a vylejeme na kapustu. Za stáleho miešania necháme zmes zhustnúť. Dochutíme ju korením. Vhodnou prílohou sú uvarené zemiaky alebo chlieb.

Dobrú chuť želá:

Bc. Alžbeta Kalincová

Cítim, že žijem...

Tieto slová v súvislosti s pretekárskou kariérou vyslovil v reportáži televízie JoJ Vladimír Suchopa, najúspešnejší športovec Palárikova vo svojej kategórii. Skvelú formu potvrdil aj na najvýznamnejších celoslovenských podujatiach v tomto roku, ktoré pre neho neznamenal iba účasť, ale aj víťazstvá. Išlo predovšetkým o Športové hry telesne postihnutých v Národnom rehabilitačnom centre v Kováčovej. Zúčastnili sa ich športovci z celého Slovenska a mnohí z nich nás budú reprezentovať na paraolympijských hrách v Pekingu. Na Vlada však tentoraz nemali ani oni. Získal 4 zlaté medaily za víťazstvo v rýchlostnom preteku na 100 metrov (čas 24 sek.), v slalome (1.40 min.), v trojboji (hod guľou, oštepom a diskom) aj za prvé miesto v maratóne, v ktorom 2 kilometre zvládol presne za 10 minút. Druhé miesto potom vybojoval s basketbalovým tímom a tretie vo vzpieraní. Vrávi, že najťažšie bolo práve to vzpieranie, kde musel zdvihnúť svoju váhu, teda 90 kilogramov. Stal sa jednoznačným víťazom jubilejného 20. ročníka športových hier a z Kováčovej sa domov vrátil síce unavený, ale šťastný, že dokázal vyhrať nad najlepšími. Úspešný, i keď bez zisku najcennejších kovov, bol pre neho aj 17. ročník Memoriálu Alexandra Košíka v Šuranoch. Vybojoval dve druhé miesta, v slalome a v rýchlosti, ale po pretekoch nebolo na ňom vidieť sklamanie. Potešilo ho, že dokázal poraziť majstra Slovenska Bohuša Čabu z Ružomberka a že bol aj rovnocenným súperom aktuálnemu majstrovi Európy, Petrovi Šelingovi z Veľkého Grobu. V prvej slalomovej jazde mali Vlado aj Peter zhodný čas na prvé miesto a o víťazovi rozhodla druhá jazda, v ktorej bol Peter o 2 sekundy rýchlejší. V Šuranoch sa sťažilo za pekného počasia a povzbudzovať nášho reprezentanta prišlo aj zopár Palárikovčanov na čele s členom organizačného výboru Alexandrom Šafárikom. Želáme Vladimírovi Suchopovi ešte veľa športových úspechov a veríme, že ani jeho 55 rokov ho vo víťaznom ťažení nezastaví.

Bernard Roštecký

Old boys prispeli k oslavám

Je naozaj zriedkavým javom, aby slovenské mužstvo vyhralo nad českým. A platí to najmä vo futbale. V rámci programu osláv výročia našej obce sa to podarilo palárikovskému Old boys tímu. „Starí páni“ Palárikova opäť, snáď už po piatykrát, zvíťazili nad kamarátmi zo Zubří. Futbalisti oboch mančaftov vedia hrať futbal, mnohé okamihy stretnutia to dosvedčili, ale tenoraz to naše víťazstvo, bolo mimoriadne výrazné. 7:1, to je konečný stav po osemdesiatich minútach stretnutia. Niežeby Zubřania nevedeli hrať futbal, ale jednoducho na naladených palárikovských „oldbojsákov“ tentoraz nestačili. Peknými futbalovými akciami vynikali v útočných aktivitách Ivan Mančík, Štefan Blahovec, Pavol Plesnivý, Peter Jankech, Robert Kuchár, Marek Tomšík, Oliver Csitsoň, Daniel Kotian, Karol Ďarmaty aj kapitán mužstva Štefan Zálešák. Záloha i obrana boli stopercentné. Postarali sa o to Anton Provdovský, Juraj Podbehly, Anton Szóke, ale najmä brankár Stanislav Šrámek. Stano si pripomenul svoje najlepšie roky v reprezentácii Palárikova a excelentným výkonom v bránke dokázal, že futbalisti nestarnú.

Bernard Roštecký

STAVEBNINY – ROLUMI

Lubica Roštecká – stavebniny ROLUMI

Štúrova 81, 941 11 Palárikovo,

tel.: 0907 739 255, 0911 733 048, e-mail: rolumi@azet.sk

PONÚKA:

strešné krytiny: MEDITERRAN, BRAMAC, ROVA, RUUKKI, GUTTA, LEXAN, KANADSKÝ ŠINDEL

akcia na mediterrán:

pri kompletnej objednávke nad 150m² základná škridla 15m² za 1 Sk

odkvapový systém

strešné okná: VELUX, FAKRO

komínový systém: QUATRO, CIKO-Heluz

rôzny stavebný materiál: PORFIX, YTONG, SOUNDAL, HASOFT, ISOVER, ROCKWOL, POROTERM, HELUZ

omietky: PROFI, BAUMIT, WEBER

obklady a dlažby: KERKO

elektronáradie a rezné kotúče Graphite

NAŠE NOVINY

Vydáva **Obecný úrad Palárikovo**
Vychádza v dvojmesačných inter-
valoch

Náklad 1.200 kusov

Zodpovedná redaktorka:

Ing. Alžbeta Husková

Jazyková úprava:

Klára Dragúnová

Adresa redakcie:

Obecný úrad Palárikovo

tel.: 64 93 201

Príjem inzercie v redakcii.

Nie všetky publikované príspevky
prešli jazykovou úpravou.

**Nie všetky publikované
príspevky sú totožné s názormi
redakcie a vydavateľa.**

grafická úprava: *robj*

tlač: **AZ Print s.r.o.,**

Nové Zámky

Registrované na OÚ v Nových
Zámkoch pod č. 247/99 OŠaK

Prvé výsledky súťažného ročníka 2008-2009

Jesenná časť

A-mužstvo – IV. liga, juhovýchod

1. kolo	Vieska – Palárikovo	2:5 (0:2)	góly: Horáček, Kompas, Kovács, Procháčzka, Chovanec M.
2. kolo	Palárikovo – Komárno	1:0 (1:0)	gól: Bogyai
3. kolo	Čierny Brod – Palárikovo	3:2 (0:2)	góly: Kuťka, Maťo
4. kolo	Palárikovo – Sládkovičovo	1:0 (0:0)	gól: Kuťka (11m)
5. kolo	Imeľ – Palárikovo	1:1 (0:1)	gól: Horáček
6. kolo	Palárikovo – ViOn B	3:0 (2:0)	góly: Kovács (11m), Bogyai 2
7. kolo	Hurbanovo – Palárikovo	1:3 (0:2)	góly: Holka, Kovács, Bogyai

Dorast – V. liga, východ

1. kolo	Kmeťovo – Palárikovo	2:1 (0:0)	gól: Zálešák
2. kolo	Palárikovo – Želiezovce	0:6 (0:2)	
3. kolo	Štúrovo B – Palárikovo	1:3 (1:0)	góly: Simon 3
4. kolo	Palárikovo – Okoličná	3:4 (2:3)	góly: Markusek 3
5. kolo	Chotín – Palárikovo	1:2 (0:1)	gól: P. Hložák 2
6. kolo	Palárikovo – Bešeňov	5:0 (3:0)	góly: P. Hložák 2, Markusek 2, Kuchar
7. kolo	Tvrdošovce – Palárikovo	1:2 (0:1)	gól: Otruba, A. Markusek

Žiaci – MO

1. kolo	voľno		
2. kolo	Kostolný Sek – Palárikovo	2:3 (2:0)	góly: Sýkora, Španír 2
3. kolo	Palárikovo – Úľany n/ Žit.	2:7 (1:1)	gól: Sýkora, vlastný
4. kolo	voľno		
5. kolo	Palárikovo – Vlkaš	7:1 (4:1)	góly: Tantoš 3, Smreček 2, Španír, Sýkora
6. kolo	Pozba – Palárikovo	0:2 (0:0)	góly: Španír, Smreček
7. kolo	Palárikovo – Lipová	6:5 (2:3)	góly: Španír 3, Tantoš 2, Markusek

B MUŽSTVO – MO, III. trieda

1. kolo	Rubaň – Palárikovo	3:2 (2:1)	góly: J. Ďuriš, Tantoš
2. kolo	Belá – Palárikovo	1:1 (1:1)	gól: J. Ďuriš
3. kolo	Palárikovo – Obid	3:0 kont.	
4. kolo	Nová Vieska – Palárikovo	4:0 (2:0)	
5. kolo	Palárikovo – Kamenín	5:1 (2:1)	góly: Ďuriš 2, Marcel Chovanec, Marek Chovanec, Bogyó

A-mužstvo – Pohár ZsFZ

1. kolo	Horná Kráľová – Palárikovo	0:1 (0:1)	gól: Kovács
2. kolo	Palárikovo – Nové Zámky	2:0 (0:0)	góly: Bogyai, Horáček
3. kolo	Palárikovo – Galanta	0:2 (0:1)	

Priebežné tabuľky ročníka 2008 -2009

A-mužstvo – IV. liga, juhovýchod

1. Sereď	6	4	1	1	16:8	13
2. Palárikovo	6	4	1	1	13:6	13
3. Sládkovičovo	6	4	0	2	17:7	12
4. Tešedíkovo	6	3	2	1	16:8	11
5. Imeľ	6	3	2	1	14:11	11
6. Šahy	6	3	1	2	12:14	10
7. Demandice	6	3	0	3	14:9	9
8. ViOn B	6	3	0	3	15:12	9
9. Čierny Brod	6	3	0	3	10:10	9
10. Šurany	6	2	2	2	9:11	8
11. Komárno	6	2	1	3	10:10	7
12. Kolárovo	6	2	1	3	10:11	7
13. Horná Kráľová	6	2	1	3	9:14	7
14. Vieska	6	1	1	4	10:20	4
15. Pata	6	1	1	4	6:22	4
16. Hurbanovo	6	1	0	5	11:19	3

Dorast – V. liga, východ

1. Želiezovce	6	5	1	0	38:6	16
2. Marcelová	6	5	0	1	31:9	15
3. Okoličná	6	5	0	1	28:7	15
4. Štúrovo B	6	4	1	1	18:8	13
5. Tvrdošovce	6	4	0	2	18:11	12
6. T. Lužany	6	4	0	2	18:14	12
7. Kolárovo	6	3	1	2	16:8	10
8. Chotín	6	3	0	3	10:8	9
9. Čechy	6	3	0	3	18:19	9
10. Palárikovo	6	3	0	3	14:15	9
11. Kmeťovo	6	2	1	3	8:15	7
12. Demandice	6	1	2	3	7:18	5
13. Bešeňov	6	1	1	4	5:24	4
14. Bánov	6	1	0	5	9:27	3
15. Zem. Olča	6	0	1	5	4:31	1
16. Pribeta	6	0	0	6	1:23	0

Žiaci – MO

1. Veľký Kýr	4	4	0	0	42:2	12
2. Úľany n/Ž.	5	4	0	1	32:10	12
3. Maňa	4	4	0	0	23:5	12
4. Hul	5	3	0	2	25:6	9
5. Pozba	3	2	0	1	14:12	6
6. Palárikovo	3	2	0	1	12:10	6
7. Bešeňov	4	2	0	2	14:17	6
8. Trávnica	3	1	1	1	3:8	4
9. Lipová	3	1	0	2	18:15	3
10. Kostolný Sek	5	1	0	4	16:27	3
11. Mojzesovo	4	0	1	3	3:24	1
12. Rastislavice	3	0	0	3	1:29	0

B MUŽSTVO – MO, III. trieda

1. Rubaň	4	4	0	0	13:4	12
2. Andovce	4	4	0	0	12:3	12
3. Biňa	4	3	0	1	13:7	9
4. Kamenín	4	3	0	1	10:5	9
5. Nána	4	2	0	2	11:8	6
6. Nová Vieska	4	2	0	2	8:5	6
7. Bajtava	4	2	0	2	6:7	6
8. Palárikovo B	4	1	1	2	6:8	4
9. Belá	4	1	1	2	6:9	4
10. Obid	4	1	0	3	9:15	3
11. Hul	4	0	0	4	5:15	0
12. Kamenica	4	0	0	4	3:16	0

Dňa 31. 7. 2008 ukončil prácu tajomníka OTJ Palárikovo p. Alexander Jankulár z dôvodu odchodu do dôchodku. Za jeho dlhoročnú obetavú prácu vo funkcii tajomníka OTJ od roku 1996 mu vyslovujem podakovanie v mene Správnej rady OTJ.

Dňom 1. 8. 2008 je tajomníkom OTJ p. Ivan Mančík, ktorému prajem veľa úspechov v novej práci.

Ing. Štefan Kovalčík

predseda správnej rady OTJ Palárikovo

Športovú stranu pripravil: Ivan Mančík, tajomník OTJ